

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

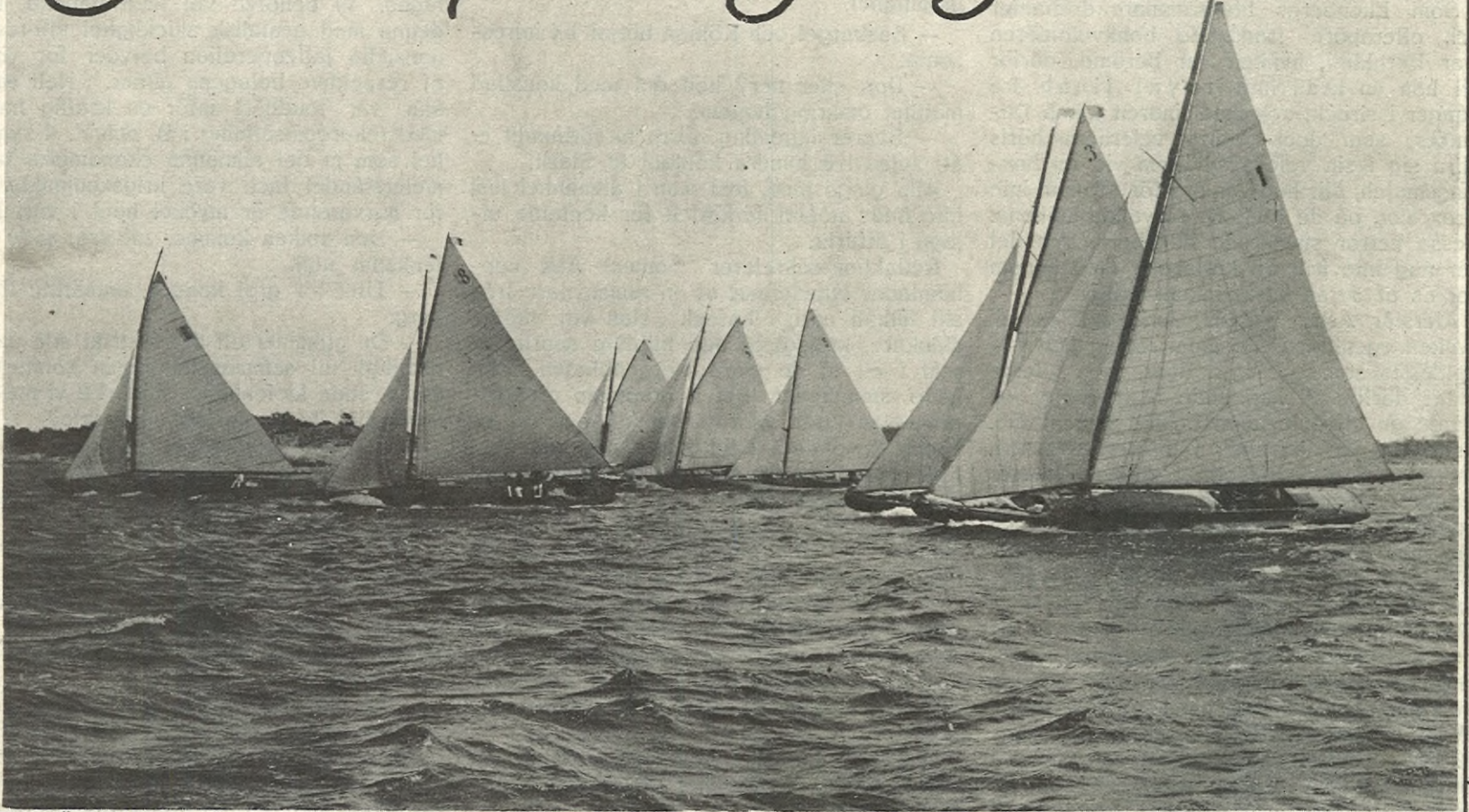
ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 19 AUGUSTI 1917.

HUFVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE:
ELISABETH KREY-LANGE.

Sandhamnsregattan

Öfverst: 150, 120 och 95 kv.-meterskryssarna starta. Foto: Pressfotobyran. Nederst till vänster: En som aldrig försummar en Sandhamnsregatta, Anders Zorn ombord på sin kryssare Mejt. Till höger: Söndagsmorgon i Sandhamn efter kappseglingen. Foto: Norberg.

Barnkammaren. Novell af Sigfrid Siwertz.

MAN KAN ICKE SÄGA, ATT OMSTÄNDIGHETerna vid det under några dagar ganska mycket omtalade B. K.-konsortiets bildande voro särdeles sensationella.

Några unga herrar, som blifvit bekanta uppe på fondbörsen, sutflo en marskväll efter slutad supé samlade på ett enskildt rum uppe i Metropol. Alla dessa nyss utvuxna gentleman ledo mer eller mindre af den modernaste ungdomens last — begäret efter vinst och upphetsning. De voro offer för tidens hastigheter, rekordväsen, krigstelegram och ragnarökskonjunkturen. Samma ideal af chic och smartness föresväfvade dem tydligen, ty alla voro de magra, långbenta, enstafviga och knifskarpa — åtminstone i byxveckan. Se bara t. ex. på långa Julle Ekenberg, bankdirektörens pojke. Elegant, sakkunnig, öfverlägsen saft han på främsta platsen vid alla fälingar och petade blek af upphetsning sönder sina dyrbara cigaretter. Och vid spelbordet precis densamme. Alltid hetsiga, säkra öfverbud. Han tycktes bli längre och blekare och elegantare och öfverlägsnare ju mer han förlorade. Och på hemvägen lät han gärna förstå, att han tog skadan igen fiodubbelt på börsen.

Som Ekenbergs blygsammare drabanten och efterapare framsodo bankvolontären Ivar Bergklint, hvilken var berömd, därför att han en kväll haft royal flush tre gånger i sträck, och medicinaren Jakob Dalander, som dock aldrig veterligen hörts yftra sig i sin vetenskap utom vid en boxningsmatch, där han var arg för att man inte strax slog på de ofelbart döfvande ställena. Dessa herrar smickrade Ekenberg, och det var nog inte fritt att kortspelet med honom var en af deras bästa inkomstkällor.

Återstår Artur Wahlén, Amaryllis kallad, hvilken egentligen föll utom ramen och betraktades som en lägre figur, men tolererades därför att han hade fast arbete och kunde ge ett och annat ficklån vid tillfälle. Amaryllis var konstnär i fönsterbranschen, han stod för skyltningen i stadens finaste varuhus. Hängde det om aftonen stora, blå skynken för de jättelika kristallrutorna och såg man ett par smala lackkängor behagfullt röra sig därunder, då var det Amaryllis, som skapade en dröm i hvitt eller en symfoni i rosa och himmelsblått. Han var en man med sirlig figur, klen skäggväxt, blekrött, omsorgsfullt benadt hår och simmiga blå ögon. Det var som om hans välmanicurerade händer ständigt farit öfver en böljande sky af crèmefärgade speisar, som om hans fötter alltid följt rytmen i såsongens modernaste vals. Han var en hänförd beundrare af allt som hade elegans och stil, och man fann porträtt af honom själf i de flesta fotografers annonsrutor — i skiftande men alltid utsökta poser.

Till börsen hade Amaryllis förirrat sig, därför att han måste göra pengar åt sin nya älskarinna, en skyltdocka från Vasateatern, som han hjälpte att klä sig och som faktiskt började att levfa upp på kostymerna.

Denna marskväll saft Amaryllis således i ett hörn och småkelade med pianino, medan de andra lågo nedsjunkna till hakan i buffelläderstolar, rökte, drucko visky och inventerade vår storindustri. Det dammade lort af ekonomiska facktermer, preferensaktier, balanskonton, nyemissioner, obligationslån, stilla fonder och öppna reserver.

Sifforna hoppade härs och tvärs i röken. Det lät som prasset af torra sedlar, som smållarna af en räknemaskin. Man kunde troft sig sitta i direktörens rum på en af våra ledande banker.

Då öppnades dörrn och juris studeranden Klas Henrik Ferdinand Liefenhjelm klef in, nickade omärkligt, slog sig ner i en stol, försiktigt som om han varit af glas, gjorde metodiskt i ordning en grogg, tände en cigarr och stirrade in i tändstickslågan ända tills den slocknade.

Alla sågo uppmärksamt på honom. Denna långsamhet tydde på en ovanlig ifver. Liefenhjelm hade stora blå ögon af brådmogen, närsynt skärpa och en bitter mun. Hans sätt var i vanliga fall nervöst och ryckigt och han utmärkte sig för tvära lynneskast, hvassa elakheter och blixtnabba kalkyler. Men nu var han tydligen så sprängladad, att han inte torde göra några häftiga rörelser af fruktan att krevera.

— Jag börjar känna en viss dragning till vårt järn, sade han slutligen i en isande likgillig ton.

— Hm, sade de andra och härmade hans likgillighet.

— Basberget och Kölnan börjar bli intressanta.

— Upp eller ner? ljöd det med konstlad matthet omkring honom.

— Svarar ingenting, förn ni förbundet er att satsa två hundra kontant åt Slask.

Alla gingo med, fast man i allmänhet just inte hade någon förkärlek för kontanta utlägg i affärer.

Redaktionssekreterar Samuel Ask upphämtades omedelbart af en rumskeepare från sitt tillhåll nere i kaféet. Han var väderstänkare, krogkäsör och tillfällig sportreferent i ett af de stora morgonbladen. Han hade småningom blifvit gruppens pressrepresentant och gjorde sig då och då en hacka genom att i tid snoka upp och förråda ett och annat, som skulle komma i tidningens affärsspalter.

Nu trängde Slask grinande in i röken, slog raskt i den återstående viskyn åt sig och stoppade fickorna fulla med cigarrer:

— Stark fuktighet och stora molnbildningar i öfre lufflagren, konstaterade han. Hvarför var ni inte på semifinalen i dag? Fryxell var alldeles förbannadt fin vid nätet. Annars marknaden flau. Eller förbereder ni något?

Han lade pannan i stora veck och sög på cigarrn, som såg mycket vederhäftigare ut än han själf.

Liefenhjelm fortsatte vänd till de andra med en min af att fullständigt ignorera Slask:

— Saken är den att jag i dag på eftermiddagen mottagit ett bref från en kusin vid Dalregementet. Han känner en landssekreterare, som är mycket god vän med en man i ledande ställning inom aktiebolaget Basberget. Och den har förklarad, att den stora sammanslagningen har vissa utsikter för sig.

— Å fan, det är ju värdt ett par tre miljoner! utropade Slask. Men ni måste i alla fall absolut gå upp och se på finalen mellan Fryxell och Trana i morgon. Hvad säger ni förresten om min nya kostym? Amerikanska byxor! Inga hängslan! Djäfligt all right! Lofvat hundrasjuttiofem för den! Men säg, hvad är det jag ska göra nu då? Jag är

hvilket ögonblick som helst beredd att förtjäna ända till hundratusen kronor.

Liefenhjelm började rycka af otålighet. Han ref fram ett papper ur plånboken och slängde det åt väderlekkskäsören:

— Du är en fördömd valp, Slask, sade han i sträng ton. Du dansar efter din egen svans och småskvättar i hvareviga buske. Men nu håller du absolut tätt och med första lägenhet i morgon far du upp till stadshotellet i Falun och ligger på det här telegrammet, tills vi anser det lämpligt, att du aflossar det i din tidning. Du får tvåhundra kontant och fem procent af vår sammanlagda nettovinst, om telegrammet kommer in. Läs upp det nu, så jag hör att du förstätt!

Slask läste lydigt:

"Enligt hvad som från absolut säkert håll förljudes är den man och man emellan redan diskuterade sammanslagningen mellan våra båda ledande järnverk Basberget och Kölnan nu att anse som ett snart fullbordadt faktum. Underhandlingar hafva pågått en längre tid och resulterat i styrelseförslag, som ofördröjligen komma att föreläggas bolagens aktieägare och äfven — därom finnes ej skugga af tvifvel — af dessa antagas. Vi behöfva väl icke påpeka, hvad denna med genialisk skicklighet utförda finansiella jätteoperation betyder för värdet af respektive bolagens aktier. Helt säkert står vår fondbörs inför en kraftig hausse med rekordomsättning i B. och K. I synnerhet som ju det allmänna ekonomiska barometerståndet tack vare krigskonjunkturen för närvarande är mycket högt i vårt land.

— Den spiken kommer att dra, sade Liefenhjelm stolt.

— Litet för grof kanske, anmärkte Ekenberg.

— Du glömmet att det faktiskt inte alls är omöjligt att sammanslagningen kommer till stånd, sade Liefenhjelm stött. Få vi nu anse konsortiet B. K. startadt eller inte?

— Startadt! ljöd det ur stolarna.

— I så fall bör vi ögonblickligen sammanskjuta de tvåhundra. Jag för min del anser mig ha betalt med mitt initialiv.

Pengarna skötes ihop, sedan Bergklint och Dalander tagit upp ficklån af Ekenberg och Amaryllis. Slask grabbade redan med en belåten grymtning sta i sedelhögen, då Liefenhjelm hejdade honom och räknade af hundrad kronor.

— De här spar vi, tills vi sett telegrammet på önskad dag. Du kinesar i natt hos Ekenberg för kontrollens skull och ger dig sen af med första tåg. Och ni andra håller inte på för länge här, så ni sofver öfver börsen i morgon! Kom ihåg nu, inte synas för mycket tillsammans! Spridda, tveksamma bud först, så papperen inte bli för dyra. Blixtkonferens nere på Reisen efter första börsen. På efterbörsen blir det väl att ta gröfre tag. Godnatt nu! Jag måste hem och läsa civilrätt. Au revoir!

Därmed försvann Liefenhjelm, initiativets man, och de öfriga medlemmarna i konsortiet B. K. sjönko eftersinnande tillbaka i sina stolar.

Dagen därpå gick allt väl i gängor. Slask var tidigt afförd till sitt tåg, sedan han afpressats ett heligt abstinenslöfte med två dagars gillighet. Papperen i fråga funnos i massa i marknaden till ett förhållandevis

Prenumerationspris:

Vanliga upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 7.50	Helt år	Kr. 9.50
Halft år	» 3.90	Halft år	» 5.—
Kvartal	» 2.—	Kvartal	» 2.50
Månad	» 0.80	Månad	» 0.90

Iduns byrå och expedition, Stockholm. Mästarsamuelsg. 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03. Kl. 10—4.	Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl. 9—5.
Red. Högman: Riks 86 60. Allm. 4 02. Kl. 11—1.	Annonskont.: Riks 16 46 Allm. 61 47. Kl. 9—5.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 86 59. Allm. 43 04.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	
30 öre efter text.	Utländska annonser:
35 öre å textside.	35 öre efter text 40 öre
20% förhöjning för särskildt begärd plats.	å textside, 20% förh.
	för särsk. begärd plats.

rimligt men på grund af köpbuden dock sakta stigande pris. Vid kollationeringen efter dagens kampanj fann sig konsortiet som ägare till aktier i Basberget och Kölnan representerande ett värde af 95,560 kr. Amaryllis ängslades af siffrans storlek och ville strax sätta Slasks telegram i rörelse, men Liefenhjelm och Ekenberg ansågo, att bågen kunde spännas hårdare, och drogo de andra med sig. Det var djärfi med den tredagarsfrist för aktiernas inlösen, som ensam möjliggjorde konsortiets spekulationer.

Dagen därpå fortsattes uppköpen friskt, sedan man telegrafiskt förvissat sig om, att Slask var på sin post, och fått det lugnande svaret, att han satt och hade fördömdt frågigt. Aktierna hade nu skjutit betydligt i höjden, men det skrämde inte utan ansågs som ett godt förebud för morgondagens kulmen. Under stigande upphetsning gjordes de sista uppköpen till förut osedda kurser, och vid denna dags kollationering satt man inne med en stolt aktiepost på 210,000 kr.

Nu fick Slask äntligen order att aflossa sitt telegram.

Efter förmiddagens strapaser satt konsortiet samladt uppe i Ekenbergs eleganta dublett vid Nybrogatan. Nu hade herrarna undergått en viss förändring. Den kalla, grå anglosaxiska fernissan hade fallit af dem liksom färgen på en öfverhettad ångpanna. De hade röda fläckar på kindbenen och skreko hvarandra i munnen. Amaryllis hade halsduken afvig och gick fram och tillbaka på golfvet och ömsom skrattade och gnällde. Ekenberg halfåg och rökte otroligt med cigarretter. Hans ben hade aldrig varit längre, de räckte faktiskt öfver en soffa och två stolar.

— Nu ska jag bräcka gubben, sade han oupphörligt. Nu ska jag bräcka gubben.

Gubben var hans fader bankdirektör John Ekberg och han var inte så värst lätt att bräcka, fast unga Julius ansåg sig ha gjort det en gång förut, när han ändrade efternamn.

— Det dröjer ännu tjugo timmar tills minan springer! skar Liefenhjelms röst gäll och hes genom larmet. Hur tusan ska vi få tiden att gå? Är det någon som vet ett anständigt sätt att slå ihjäl tjugo timmar?

— Vi ska vara tillsammans, gubbar! ljöd Dalanders bas. Från finansmannens torrhet hade han slagit öfver till den gamla studentjargongen.

— Vi börja med tennisfinalen, föreslog Ekenberg. Man kan ju alltid improvisera totalisator.

Sagdt och gjordt. Några minuter senare sulte fem hetsiga och något darrhändta figurer därinne under tennispaviljongens höga timmerhvalf och följde med onaturligt intresse och exalterade utrop bollarnes låga och snabba flykt mellan de hvitklädda spelarna.

— Skönt, de är jämnpel! suckade Liefenhjelm. De fem seten kommer att ta två timmar.

Trana blef segrare öfver Fryxell och Bergklint och Dalander vunno därpå tjugufem kronor hvar af Ekenberg.

— Återstår sjuften och en half timme, sade Liefenhjelm. Hvad göra?

— Vi ska vara tillsammans och äta mat, sade Dalander.

— Får jag arrangera middagen, stammade Amaryllis. Rosenbads festväning? Högtidsdräkt? Hvita rosor i knapphållet? Litet extra i musikkvåg?

Det var som han dansat på en het plåt.

— Härligt! Det tar alltid en timme att klä om sig! afgjorde Liefenhjelm.

Middagen blef verkligen något extra. Amaryllis hade i sin upphetsning gjort underverk. Man infögade i den stora matsalen vid tornerna af en marche triomphale spelad af en osynlig orkester bakom ett violett draperi. Bordet öfverträffade faktiskt både i servietternas brytning, glasens skimrande falanger och valet af blomstersmyckning — idel symboliska guldregnskyltar vällande ur ymnighetshorn — hans allra berömdaste skylffönster. Möjligen skulle kunna anmärkas, att han vid valet af viner offrat åt en något effeminerad smak, men det är en punkt, hvarpå jag inte vill insistera.

Man åt och drack under tystnad i början men med en nervös grundlighet, som lofvade ett utmärkt godt slutresultat.

Vid moseln såg Liefenhjelm åter på klockan.

— Bra marscheradt! ropte han. Båra femton timmar kvar! Kan vi hålla den här takten, misströstar jag inte om vår framkomst!

Vid champagnen reste han sig och utbragte i korta, energiska stötar en skål för vårt gamla, goda, svenska järn. Hvarefter ett långt fanfarhorn stack ut ur det violetta draperiet och gaf touche.

Delta döptes af Dalander till bessemerblåsning. Bottenföck fick i samband härmed namn af färskning. Färskning och bessemerblåsning förekommo sedan ymnigt under kvällen.

Vid glacen, som föreställde en masugn, slängde Liefenhjelm plötsligt sin klocka i väggen, därmed visande att han icke härstammade från skraddare och skomakare utan från hederligt folk.

— Hädanefter existerar blott det personliga i historien! yttrade han.

— Släpp lös gorgonzolan! sade Bergklint.

— Hör ni nu är vi tillsammans, gubbar! grymtade Dalander.

Vid denna tidpunkt reste sig Amaryllis. Han var öfverväldigad af allt beröm han fått och företedde redan bilden af en delvis bruten lilja. Han började med att hålla ett tal "för våra älskarinnor". — Ah, mina herrar, stilen, gracen, de höga dansande klackarna, de glatta, svala silkesstrumporna, de handbroderade, lätta, lätta chemiserna! Läcker! läcker! Små skära sidenband öfver ett par rätta, hvita axlar, mina herrar! Jag får fårar i ögonen, bara jag tänker på! En dröm i rosa, en symfoni i hvitt mina herrar! Ja, hatten af för kvinnan mina herrar. Hon har alltid varit källan till min inspiration. Jag vore ingenting utan henne, absolut ingenting, mina herrar...

Här kom kyparen på Bergklints kommando med Amaryllis hatt, så att han skulle få ta af den för kvinnan, hvilket han också högtidligen gjorde och placerade den bland östen.

Efter att en stund alldeles ha förlorat sig i sina delikatesser flög Amaryllis helt oväntadt på en luftig brygga af battist, broderier och spetsar öfver från kvinnodyrkan till aristokratdyrkan. Han fick hallucinationer af fäderneärfda klackringar, ändlösa rader med förnamn och paillefärgadt brefpapper med brunviolettera grefliga kronor. Ja, det är något alldeles särskildt med människor, som i många generationer haft eleganta underkläder! utbrast han. Se på Liefenhjelm t. ex. Det är något särskildt med Liefenhjelm. Han har stil. Han förstår mig. Ja, du är en djäfligt

stilig pojke Liefenhjelm. Non plus ultra! Djäfligt stilig!

Hvarpå Amaryllis också med en vårdslös gest slängde sin klocka i väggen. Men han tycktes ångra sig strax efteråt, storrade med blöta, hjälplösa ögon efter klenoden och suckade för sig själf:

— Herregud, det är ju vådligt alltsammans. Men går jag i putten, så blir det i alla fall i fint sällskap.

Han pressades ner i stolen och en cigarrett stacks i hans mun.

I detta ögonblick frambars på silfverbricka ett telegram af följande lydelse:

Middagssällskapet, Rosenbads festväning.
Barnkammarn lyckönskas hjärtligast.
Osynlig vän.

— Barnkammarn? Aha: B. K.! Öfvermagen Slask behagade göra sig kvick! Det skulle han allt få äta upp!

Liefenhjelm stoppade telegrammet i fickan utan att se på afsändningsorten.

Nu vacklade man arm i arm ut till kaffet, hennesyn och de svarta cigarrerna. Hvarken Amaryllis något svaga hållning eller det mystiska telegrammet hade inverkat ett spår på konsortiets höga stämning.

Här lämna vi nu ett ögonblick de fem herrarna för att ta redaktionssekreteraren Samuel Asks öden i betraktande.

Han anlände alltså efter en fömligen trist resa till Falun och slog sig ner i stadshotellets tomta matsal till en sen middag. Han åt under dyster tystnad och pressande ensamhet. Uppasserskorna voro fula och yttrade sig endast enstafvigt. Ut på gatorna vågade han sig inte, ty dels måste han hålla sig på sin post, dels hade han en vidskeplig skräck för småstäder. Vid kaffet började han känna sig riktigt konstig af den främmande, dystra omgifningen, den ovana nykterheten och det långa tigandet. Döm om hans glädje, då han plötsligt hörde en röst:

— Nej, se på tusan, är det inte en med-murfvel!

Och fram trädde bakom det tobaksbruna draperiet till innerrummet en äldre prisse, som Slask tyckte sig ha skålat med någon gång på publicistklubben. Denne slog sig ner vid samma bord och beställde in en halfva punsch. Slask måste skåla med för att inte ställa till skandal.

— Jaså, du är här uppåt kanterna du? sade prissen, sedan han varit treflig en lång stund och Slask fått språka af sig den värsta skräckstämningen.

— Jo, som du ser, log Slask.

— Jag är själf dalmas, jag, sade prissen. Har varit uppe och hälsat på min gamla mamma. Åtti år redan och har alla fänderna i behåll. Men tänk att du blifvit så intresserad af väderleken i Falun.

— Ja, alldeles förbaskadt! Den har sina små egendomligheter!

— Du menar kanske, att det ligger ett ovanligt maximum öfver trakten.

— Maximum, ha, ha, maximum! Hvarför just ett maximum? Hvarför inte lika gärna ett minimum? De är intressantare.

— Kanske närmare bestämdt öfver Basberget och Kölnan, hvad? Ni är ena smarta rackare, ni ungdomar! Riktiga börsjobbare!

Slask rodnade, smickrad, viktig och fruktansvärdt talträngd. Han föll för yrket. Han måste kåsera, det var hans andra natur. Och

Pröva Tuppens Zephyr
och Ni köper Ingen annan.

Kungl. Hofjuvelerare

K. ANDERSON

Diamanter

Praktikatalog gratis och franco.

Stockholm och Göteborg.

Kvinnoporträtt till dagskrönikan.

det gör väl för tusan ingenting, när jag ändå ljuger, lugnade han samvetet.

— Hm, man har verkligen sagt mig, att det i dagarna bildats ett litet konsortium, som kallar sig B. K., sade han i hemlighetsfull ton. Men efter hvad jag kunnat lukta mig till, så betyder det säkerligen Baisse Konsortiet.

Slask såg så glad och stolt ut öfver sin lyckade lögn, att den farliga prissen måste skratta:

— Se där, sa jag inte, att du var invigd, din kanalje. Och nu ska det förstås blankas i de där papperna?

— Jag säger hvarken ja eller nej.

Ja, jag får kanske se något af saken i din tidning. Man pratar ju redan om att du håller på att peta er ekonomiska.

— Den som lefver får se, sade Slask halfkväfd af jubel och tog sin tredje bottenflock.

Då reste sig prissen. Han skulle öfver till sin gamla mamma ett slag till, innan Stockholmståget gick.

När ensamheten åter slog sina mörka vingar kring unge Samuel Asks hufvud, hände det nog att han fick en obehaglig känsla af att prissen sett bra illmarig ut, men han gick snart upp på sitt rum och somnade ifrån allsammans.

Och dagen därpå utsläckte den ousägliga ledan hvarje tanke i Slasks hjärna. Han låg påklädd på sin säng och stirrade på tapeternas snusblommor och väntade på befrielsens telegram och drömde sjuk af längtan om Hamngatan och Metropol.

Men prissen, som icke var någon annan än redaktören i ett känt industri- och affärsblad och som varit uppe i Falun just för fallet Basberget-Kölnan, inom hvilka bolag han hade djupa försänkningar, han for till Stockholm och gick direkt till den ekonomiska redaktören i Slasks blad.

— Man smusslar in underliga saker ibland på nattkröken i din afdelning, sade han. Nu sitter en af era unga krafter, märket Slask, uppe i Falun, färdig att skicka ner ett telegram angående sammanslagning Basberget-Kölnan. Och det fast han inte vet mer om den saken än om vädret i morgon. Men du är kanske lierad med det där gänget af unga spolingar, han springer ärenden åt? I så fall råder jag dig att vara försiktig, för här är starka krafter i rörelse för att slå back ett tag.

— Jag vet absolut ingenting om Slasks manipulationer, sade den ekonomiske. Men jag ska lära den tusan att hålla sig till nerbörden.

— Godt, jag kan säga dig så mycket, att om du i några dar förhåller dig reserverad mot sammanslagningsryktena, så kommer du i vacker öfverensstämmelse med åtminstone två samtidor. Adjö! Vi råkas kanske på börsen. Där kommer åtminstone jag att snart köpa B. och K. mycket, mycket billigt.

De blinkade och skildes åt med en handtryckning.

Vissa af fondbörsens invigda följde efter detta med mycket nöje konsortiets manövrer. Det döptes till Barnkammaren.

På andra dagens afton utforskade en vänlig själ utan svårighet herrarnas tillhåll och sände ett litet hjärtligt telegram.

Okunniga om världens ondska pokulerade emellertid Liefenhjelm och hans vänner uppe på Rosenbad.

Vid halfelfvaliden förolyckades en bål och två mindre bord. Ekenberg hade nämligen i en häftig ansats af sportintresse anordnat en steeple-chase mellan Bergklint och Dalander. Vid tolfviden kastade man sig öfver till stora värmaskeraden på Hasselbacken,

Augusta Tonning.

Henriette Elfverson.

Augusta Tonning fyller den 14 aug. 60 år. Utom att ha gifvit exempel på en alldeles ovanlig duglighet i för en kvinna mindre vanliga värf, såsom skötande af landbruk, skogsafverkning, handelsträdgård, har fru Tonning hunnit med att vara en af vårt lands verksamaste rösträttskvinnor. Från norr till söder, från öster till väster har hon genomrest Sverige och på sina agitationsfärder bildat inte mindre än 30 föreningar — i Blekinge, i hvars länsförbund hon är ordförande, dessutom 8 rösträttsgrupper. Sedan hon dragit sig tillbaka från den praktiska verksamheten har hon bosatt sig i det vackra Ronneby och ägnar sig med oförminskadt intresse åt arbetet för rösträtten. Det är också Augusta Tonning som stått i spetsen för anordnandet af de svenska kvinnornas femte allmänna rösträttsmöte som i dessa dagar hållits i Ronneby.

Den 2 aug. afled fru Henriette Elfverson i en ålder af 80 år.

Fru Elfverson hörde till de icke sällsynta kvinnor i vårt land, som äga en klar praktisk blick och en betydande organisatorisk förmåga, och genom den verksamhet hon valt kom hon i tillfälle visa att hon besatt dessa egenskaper i ett ovanligt mått. Hon skapade Kullagårdens vidt kända pensionat och i öfver femtio år styrde hon det gästvänliga hemmet, där många funnit hvila och trefnad. År 1897 härjades den gamla gården af en eldsvåda. Senaste tiden har fru Elfverson varit bosatt i Mölle, där hon också afled.

Några varmt kända minnesord ha af en af våra värderade medarbetare ägnats fru Agda Svensson, född Hedrén, den unga prästfrun, som nyligen drunknade vid Bureåstrand i Ångermanland, under försök att rädda sin lilla flicka.

"Det var vid en af Ångermanlands många blå sjöar, hon hade sitt hem. För sju år sedan, en Augustidag som nu, steg hon in där som ung nyblifven maka. Och hemmet blef hvad hon själf var, hvad hennes minne är, lust och varmt. Alla värden, som för henne rymde lifvets lycka fann hon där, på sitt kära, Bureåstrand. — — —"

Kära vän, ljus och stark står du för oss i lifvet, ljus och stark se vi dig i döden, där du, redan sjunkande, efter en lång kamp lyfter ditt barn, för hvilket du kämpat, upp mot räddningen och lifvet. Så sjönk du utan ett ljud. Rosorna på dina kinder hade bleknat, då du återfanns, men öfver ditt ansikte låg ett uttryck af stilla triumf. — Tack! Och frid öfver ditt minne!"

Fru Svensson med man och tre af sina fem barn. För den lilla flickan öfverst på trappan lät modern sitt lif.

sedan middag och möbler i anseende till brist på konfanter tills vidare fått skrivas på Ekenberg. Dessförinnan var man dock tvungen att åka fyra hvarf rundt Djurgården för att i någon mån återställa Amaryllis, som fått för sig att han höll på att montera ett jättefönster och närde en dödlig fruktan att krossa stora rutan...

Så frängde man då in på maskeraden. Där blef Amaryllis strax så gripen af ett par persiska vidbyxor af flortunt silfverskir, att han blötte ner sig i ögonen igen och föll på knä och kunde icke resa sig utan hjälp af två vaktmästare. Samtidigt envisades Ekenberg att spela tennis med fem champagneglas och en lös rottingsits, medan Dalander tog en behaglig mask i famn och kysste henne på munnen med sitt gamla stridsrop:

— Vi ska vara tillsammans, sköna odalisk!

Det råkade vara spanska ministerns gemål.

Konsortiet B. K. stannade icke särdeles länge på Hasselbackens stora värmaskerad.

I stället tog man en ny bil och irrade utåt landsbygden. Det hvilat ett visst dunkel öfver de följande timmarnas tilldragelser. Så mycket vet man dock att chauffören sattes af i Rotebro och att bilen varit sedd i frakten af Uppsala och nere i Södertelje. Man lär ha varit på väg åt Torshälla, när Liefenhjelm vid halffemtiden reste sig och knackade Ekenberg lätt i hufvudet med sin käpp. Det var Ekenberg som saft vid ratten, ty kunde han inte något annat i världen, så kunde han köra en bil. Liefenhjelm skall därvid ha yttrat:

— Vänd! Jag måste titta på Börshuset ett slag!

Och klockan half sex i den första grå gryningen stannade Cadillacvagnen med en knyck framför stora Börstrappan.

— Godt, lådan står kvar, sade Liefenhjelm lugnad.

Hvarpå han klef ur, ställde sig framför porten och med rostig stämma höll ett sista tal, ett tal för Guldet, Odet och vårt enda iclererade offentliga Spelhus.

I detta ögonblick kutade en liten grå tidningskärning snabbt som en råtta fram under de sömniga ljusgårdarna kring Stortorget's lyktor. Hon infångades af Bergklint. Härligt, det var Slasks blad! Med fyra vildt utspända tidningar liknade bilen en råseglare i dimma.

Men himmel och afgrund! Snart genljöd det af nödrop och svordomar som efter en fruktansvärd kollision. I stället för Slasks telegram innehöll bladets affärsspalt följande eländiga utjutelse:

"De här och hvar cirkulerande ryktena om en sammanslagning af aktiebolagen Basberget och Kölnan hafva hittills icke vunnit någon som helst bekräftelse. I dessa rykten får man nog tyvärr blott se beställsamma börsmanövrer ägnade icke blott att allvarligt bekymra de båda bolagens ansvariga ledning utan äfven, och det är det allra värsta i dessa farliga tider, att bedraga en godtrogen allmänhet på dess surt förvärfvade slantar."

Konsortiet skakades i sina grundvalar. Det var inrättadt för vinst (helst grof) och eventuell förlust hade man inte förutsett. Nu var det fem isolerade individer, som svuro och klagade öfver detta farliga, råa, klumpiga klubbslag af ödet. Småningom enades dock de fyra om ett förbittrat skall på Liefenhjelm, som lurat dem in i affären.

Liefenhjelm stod kvar på Börstrappan. Han knep ihop läpparna och stramade plötsligt upp sig liksom en häst som känt sporrén. Han var med ett nykter, iskall, klar. Han kände ingen ängslan längre, inga samvetskval, möjligen något själförakt, som dock

drunknade i hans betydligt kraftigare förakt för de jämmerliga figurerna uppe i bilen. Mot fonden af Stortorget gamla ärevördiga, lugnt sofvande borgarhus såg han med ett sardoniskt leende dessa grå, ryckande grimaserande ansikten, hjälplöst fäktande armar och händer, som ursinnigt slet i de våta tidningstrasorna, hvilkas svarta telegram skreko om världens vilda nöd.

— Fy fan, hvad ni ser efemära ut, sade han i en ton af cyniskt lugn.

Detta afväpnade. Man släppte skallet för en stund.

Bilen lämnades åt sitt öde, och de gåfvo sig på språng efter andra morgontidningar. Förbannelse, där lät det likadant! Ny jämmer, ny skällning! Nu var förstas baissen ohjälpligt där!

— Än sen, sade Liefenhjelm, vi skall hålla ihop, skrapa samman pengar och rida ut stormen!

— Omöjligt, lönlöst, vanvettigt, rädda sig den som kan! ljudet omkring honom.

Nu var det svårt att känna igen den rike Ekenberg, som bara blef säkrare och öfverlägsnare med förlusten. Grå och tunn vacklade han omkring, ett slappt hultrande, gnällande intet, långt som en gåspning och meningslöst som en växel, där ingenting skrivits på tvären.

— Gå hem och tala om alltsammans för mamma, vet jag, rådde honom Liefenhjelm.

Det gjorde Ekenberg också. Han afsmet vid nästa gathörn och sprang hem på sina långa ben utan att ens ha mod att afvakta börsens öppnande. Och han satte sig på mammans sängkant och talte grinande om alltsammans. Och mamma gick till pappa, när han kommit hem från morgonridten och pappa röt och slog näfven i bordet och beslöt ändtligen att skicka pojken upp till ett sågverk, där han fick börja från början med kopieboken på kontoret och märkyxan i skogen. Men i hemlighet log bankdirektören för sig själf, där han satt med gunstig junkerns aktiepost, ty han hörde till de invigda. Detta om Ekenberg.

Den arme Amaryllis vacklade fram på sviktande knän i de dysra Stadsgränderna. Det svenska järnet hvilade med centnerlyngd på hans veka skuldror och hängde som en black om hans fot. Han såg redan ut som en konkursrealisation i synen. Ur hans mun välldes en enda ström af jämmer och ängsliga, flaxande frågor. Ända tills han plötsligt blef ursinnig på fegas vis, tumlade fram till Liefenhjelm och slog ett stort hål i luften med sin käpp:

— Tjuf, bedragare, fähund! skrek han.

Liefenhjelm makade honom ifrån sig:

— Gå hem och häng dig i ett skärt strumpeband! sade han.

Och Amaryllis gick. Han hängde sig inte. Han gick hem till sin skyltdocka och begrafde hufvudet i hennes örngång och talte underliga och förvirrade ord om en koja och två hjärtan... en liten enkel koja ute i skogen eller åtminstone i en småstad... Hon begrep honom inte alls...

Nu var Liefenhjelm ensam. Han hade lyckats skaka af sig Bergklint och Dalander utanför en sjömanskrog vid Skeppsbron, där de skulle ha morgonpilsner.

Så hade konsortiet B. K. alldeles fallit sönder och nu fick hvar och en klara, hvad han stod för.

Liefenhjelm dröjde ett ögonblick på Ström-kajen och betraktade en sats af spånor och snösörja, som låg och dref rundt i spakvatten bakom båtrappan vid Gustaf III:s staty. Här ligger vi och drifver i baksugen af krigets dånande fors, tänkte han. Intet vildt piskande skum utan bara slöa, smutsiga,

DEN GAMLA STAD.

*JAG GÅR UTI MIN GAMLA STAD,
min barndoms stad, min ungdoms stad,
men nya äro husen. —*

*Hvar är de gamla gaflars rad,
där vänligt lyste ljusen,
och tätt bak rutan, frusen,
geraniern stod med blom och blad?*

*Här hängde klädeshandlarns skylt,
en gammal skylt, en välkänd skylt,
en svartnad duk af kläde.*

*Nu är den borta, och förgylldt
där syns ett tråkigt bräde.
Ja, tiden sår sitt säde,
sen den med minnen famnen fyllt.*

*När blåhvit lyste vintersnö,
den mjuka snö, den tysta snö,
i skymningsdagerns timma,
in under trädens dropp och tö
julmarknans bodar glimma.
Vid sömning vebes strimma
gick diskens djur i bomullsströ.*

*Men tyst i vårens första kväll,
den blåa kväll, den stumma kväll,
i tidig Maj kom sången.
Med stjärnans sken på blekblå pell
hur lätt ur hjärtat gången.
— Förklungen och förgången
den gjorde gossesjälen säll.*

*Jag går i mina minnens stad,
den gamla stad, den svunna stad,
som nu blott finns i drömmen;
där står de gamla gaflars rad
och spegla sig i strömmen,
och ännu tyst i drömmen
går sångens sus bland blom och blad.*

HJ. LUNDGREN.

lömska hvirflar och hål som af kalla spök-fingrar i vattnet. Och han kände med en rysning till mörken tidens tomhet, den fruktansvärda bristen på verkligt hopp midt i fikandet och farandet.

Men så stack han handen i fickan och fick tag på telegrammet från i går. Barnkammaren! Nej, vid gud, på honom passade det inte in, det skulle han visa. Med en ansträngning där det icke fanns en fläkt af blidhet hvarken mot världen eller mot honom själf, ryckte han upp sig till likgiltighetens styrka, spelarens kalla spänning. Telegrammet var ju afsändt i Stockholm och inte alls från Slask. Deras framfart hade alltså väckt uppmärksamhet. Vissa börskrafter ville mota dem med en baissespekulation. Nu skulle man slå mynt af deras frångång och göra en jättevinst, när den riktiga haussen kom. Ja, för den skulle komma, måste komma...

Det gällde bara att hålla sig flytande några dar.

Liefenhjelm var rask i vändningarna. Så fort bankerna öppnade mobiliserade han sitt studielån på några tusen. Så åkte han upp, tog en förmögen släkting på sängen och förklarade att han absolut måste låna tiotusen kronor på några dagar. Detta nekades naturligtvis. Då intet hjälpte, förklarade han, att han förfalskat en växel och ämnade skjuta sig. Efter en timmes pressande strid skrefs där ut en check. Därefter fiskade han per telefon och expressbud åter upp Amaryllis, Bergklint och Dalander och förklarade sig beredd att öfverta deras aktier till ursprungliga priset. De trodde inte han var klok men visade en storartad beredvilighet. Amaryllis blötte ned sig i ögonen för fjärde gången och förklarade att Liefenhjelm var en pojke med stil och en verklig aristokrat.

Nu först dök Liefenhjelm upp på börsen. Aktierna hade redan fallit under B. K:s utgångspris. Men han sålde inte. Han täckte kursfallen på de aktier, som redan förfallit till inlösen och köpte nya.

Andra dagen började Liefenhjelm med ett fruktansvärdt förhör med Slask, hvilken icke längre förekom i affärsspalten utan bara höjde en hjärtskärande klagan öfver det eländiga vädret. Slask blef rädd för hans hårda ögon och stela drag och bekände sitt samtal på Falu stadshotell. Liefenhjelm tycktes upplifvad af det han fick höra. Han åkte omkring och lyckades göra en växel på femtusent och upplåna ytterligare tusen. Aktierna stodo fortfarande lågt. Men han fortsatte som förut, täckte och köpte... köpte vildt, i ett slags raseri. Antingen går jag åt helvete med glans eller också blir jag rik, tänkte han...

På efterbörsen började aktierna stiga igen.

Tredje dagen behöfde han ej täcka några kursfall. På middagen ägde han ungefär tiotusen kronor.

Fjärde dagen tillkännagafs officiellt sammanslagningen och han var denna middag ägare till ungefär tjugufem tusen.

Han sålde undan försiktigt under de följande dagarna och hade på lördagen afvecklat affären med en vinst af trettio-tre tusen kronor.

Då slängde han civilrätten och hyrde sig ett kontor. Staden var välsignad med en hänsynslös och framgångsrik jobbare mera.

Men konsortiets öfriga medlemmar försvunno från börsen. Och Slask höll sig hädanefter obrottsligt till vädret, renhållningen och källarmästarna. Så något var ändå vunnet med den minnesvärda spekulatjonen i Basberget—Kölnan.

Ett kapitel för husmödrar.

Hemmets hälsovårdspolis i röt månaden.
Af SMALANDSFRUN.

(Forts. o. slut.)

BARN BÖRA EJ FÅ MJOLK, MER AN EN dag eller natt gammal, och alltid kokt sådan. Agghvitor bli hälsofarliga efter 2 à 3 dagar. Äfven med risk att ej anses vara den sparsamma husmoder man gällt att vara, bör man hellre oskadliggöra skämd föda, då dess förtärande kan medföra betänkliga följder, men helst bör man naturligen vaka öfver att intet matnyttigt utsättes för förstörelse.

Af betydelse är äfven att den mat, som kommer från bordet ut i köket, ej blir stående där i timtal eller undanställes i ett kvafft köksskåp i stället för att genast efter måltidens slut tömmas på rena fat eller tallrikar af köksporslinet och ställas till förvaring på därtill anvisad plats. Icke heller bör det tillåtas att mat blir stående i kok- och stekkarl af metall eller lera. Förteningen i t. ex. kopparkastruller kan vara bristfällig och glasyren i lerkarl kan ofta vara blyhaltig, hvarigenom kan riskeras ärg- eller blyförgifning. Ägna därför välbehöflig uppmärksamhet häråt.

I idel välmening låter man ofta mat bli stående i kokkarl för att hållas varm åt någon försenad familjemedlem, en alldeles förkastlig metod, ty dels blir maten försämrad, dels är den korta tid, hvarunder den hålles varm — temperaturen befinner sig ju vanligen långt under kokpunkten — alltid tillräcklig för att en sådan massa bakterier hinna utvecklas, att maten strängt taget kan befecknas som ojämlig till människoföda, detta enligt auktoriteter. Om så är förhållandet, och ingen anledning finns att be- tvifla det, kan man på ett ganska enkelt sätt undgå den här lurande bakteriefaran. Maten lägges nämligen upp och värmes först omedelbart innan den skall serveras. Att den på så sätt smakar bra mycket bättre, därom kan hvem som vill lätt öfvertyga sig.

Naturligen böra matvaror skyddas äfven för flugor och damm. Det finns ju s. k. skyddskupor, men äro de ej af glas eller mycket tät ståltråds- eller tagelduk, utgöra de intet hinder för flugor, de lägga sina ägg i den vissa tillförsikten att deras afkomma icke bryter nacken af sig, då dessa sedermera riskera språnget ned i den lockande afgrunden.

En i kallt vatten urvriden duk, lagd öfver skyddskupan, skyddar mot både flugor och värme, om proceduren upprepas morgon och afton. En del matvaror kunna helt enkelt öfverfäckas med fat eller tallrikar, i hvilket fall flere karl kunna ställas på hvarandra för den händelse utrymmet är knapp.

Provisoriska kyl- anordningar.

Där man nödgas förvara det mesta i skafferiet, kan man hjälpa sig

med ett provisoriskt litet kylskåp. Man skaffar sig en eller ett par stora blomkrukor af lera med tillhörande fat. Krukan ställes i kallt vatten tills leran hunnit taga till sig så mycket vatten att den synes fuktig, och därefter ställes den upp- och nedvänd på fatet, på hvilket slås så mycket vatten att detta når upp öfver krukans kant. Hålet i dess botten tillfäppes med en kork. Under krukan placeras nu en spillkum, hvari smör nedpackas, öfver denna en tallrik, på hvilken förvaras kallskuret eller hvad man eljes behagar. Vatt- net ombytes morgon och afton. Har man några små isbitar, så mycket bättre. Om i skafferiet saknas fönster eller större luft- ventil, måste en sådan anbringas och förses med järnduk.

Om i källaren förefinnes unken luft — hvilket ofta blir fallet där rotsaker öfver- vintras, bör den utrymmas, omsorgsfullt ren- göras och därefter rökas med svafvel eller enris. Därvid tillgår så, att, sedan fönster och gluggar noga tillfäppts, så att rök ej kan tränga ut, på golfvet ställes (på några tegelstenar om detta består af trä) en gammal långpanna af järnbleck eller annat lämpligt föremål, hvari ordnas ett litet bål af torra slickor, detta antändes och svafvel påströs, eller ock rikligt med enris jämte enbär, man skyndar sig ut, stänger omsorgsfullt dörren och låter röken verka minst 2 timmar, hvar- efter luftas en bra stund. Ett annat sätt är att i ett stort, djupt stenkär, som fylles med 1—2 kg. vanligt koksalt, slå ½—1 liter kon- centrerad svafvelsyra. Att i källartaket hänga friska enris- eller björklöfsruskor, brukar bidraga att hålla luften ren, om de ofta om- bytas.

Men så är det råttorna, hvilka också åstad- komma skada och förtret, om man ej vet att freda sig mot dem. Där dessa skadedjur husera, är det otänkbart att förvara födo- ämnen på öppna hyllor. Visserligen finnas s. k. rått- och flugfria matskåp, men de ställa sig onödigt dyra, man kan själf för några kronor skaffa sig ett rymligt och bra sådant. Har man ej själf en passande lår (vanligen har man, då man flyttar ut till lan- det, en sådan, hvari kökssaker packas, och den kan då användas för det dubbla ändamålet), kan man lätt skaffa sig en från sin

handlande och sedan låter man en snickare förse den med ben, ungefär 50 à 60 cm. höga; af locket göres en vägg, hvarmed skåpet afdelas på midten, så att tvänne lika stora rum erhållas, hyllor till begge afdel- ningarne samt ramar till dörrarne, som fäs- tas med gängjärn och förses med haspar och märlor. På sidoväggarne borras några rätt stora luffhål, hvarefter såväl dessa som ramarne till skåpdörrarne fyllas med järn- trådsduk, och så är skåpet färdigt och såväl råttor som flugor utestängda. Enris, torr pepparmynta och glasbitar stoppas dessut- om i de råffhål, som stå att upptäcka.

Framförallt skydd mot de hälsovådliga flugorna.

Bland födoämnen är det i synnerhet de animaliska, hvilka äro lätt utsatta för för- skämning, ty just bland dessa utöfva de s. k. mat- eller spyflugorna kraftigast sitt för- störelsearbete. Med stor förkärlek utvälja de kött af döda djur, då de lägga sina ägg, härtill förmodligen drifna af någon slags moderlig instinkt, som säger dem att de så- lunda tillförsäkra sin afkomma tillräcklig näring. Dessutom äro flugorna som bekant farliga smittoöfverförare.

Något effektivt skyddsmedel mot flugor- na, dessa vämjeliga och farliga snyltgäster, finns troligen ej, åtminstone ser det ej ut som de, hvilka i främsta rummet borde vara angelägna om att skydda sina varor, de hvilka handla med vildt, kött eller fisk, hade reda på ett sådant. I likhet med under- tecknad har säkert många husmor med en känsla af obehag iakttagit, hurusom vid kött- och fiskstånden stora svärmar af flu- gor obehindradt fått belägra köttbänkar och fisklådor utan att deras ägare gjort det minsta försök att afhjälpa missförhållan- det. Härtill kommer ytterligare att dessa lifsmedel äro fritt utsatta för damm och bak- terier som hvirfla upp från gator och torg. Det finns ju föga utsikter till att alla stä- der skola ha råd att bygga saluhallar, men man tycker dock att något borde kunna göras, allmänt eller enskildt, för att råda bot. Varorna borde väl kunna hållas öfver- täckta åtminstone då inga köpare fordra att få se dem. I en mindre skånsk stad till-

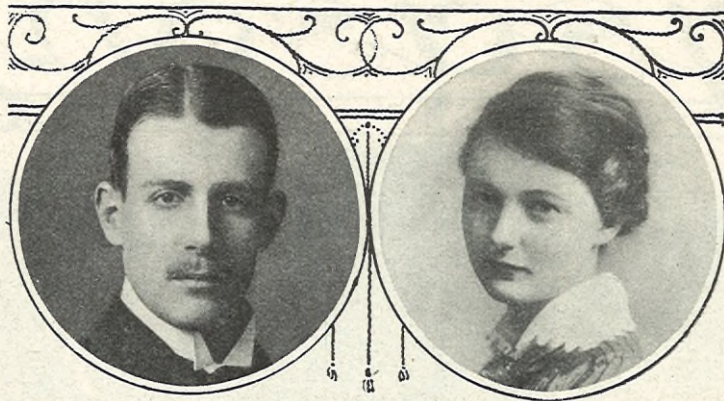
lämpas detta all- mänt af fiskförsäl- jarne och i slakte- ributikerna är allt kött, korfvaror o. d. skyddadt af tunnt tyg, hvarigenom man kan se dem.

Så snart kött, få- gel, höns, fisk o. d. kommer från torget, måste de noga un- dersökas, huruvida de varit föremål för attentat af flugor, och, om så visar sig, aflägsna noga spåren däraf, i an- nat fall blir det absolut omöjligt att bevara det från förstörelse. På vildt eller tamfågel utgöra näbbet, ögo- nen och skottsåren de mest hemsökta platserna, på kött af slaktdjur alla de ställen, hvilka ej äro skyddade af hud eller hinnor, men särskildt invid

Muck Linden med sitt nya sällskap i Göteborg. Nedre raden fr. vänster: fru Ingeborg Cederlund, fru Manda Björling, fru Tekla Sjöblom, herr Muck Linden, frkn Karin Lindberg, fru Olga Raphael-Linden, frkn Henning. Andra raden fr. vänster: hrr Ernst Engborg, Paul Hallström, Gösta Cederlund, Harry Roeck-Hansen, frkn Alexandersson, d:r L. Lindgren biträdande regissör.
Anna Backlund foto.

Ett societetsbröllop.

Bergsingeniör Georg Gedda och fru Karin Gedda, född Liljedahl.

benen. Det gäller således att omgifva sådana födoämnen med ett för flugorna ogenomträngligt omhölje. I tunna linnepåsar, hvilka dagligen uppvridas i ättikblandadt vatten, håller sig köttet friskt flera dagar, men mot flugor utgör det intet skydd, de lägga ogeneradt sina ägg utanpå påsarne och snart blir innehållet åmigt om ej daglig tillsyn utfövas. Då är det säkrare att nedlägga det i en ättiksdruk inlagda köttet i ett fat och täcka väl öfver detsamma. Tjockt hvitt skrif- eller ännu bättre pergamentspapper är dock bäst af allt — det är ogenomträngligt, och hur otroligt det än må låta, flugorna veta mycket väl att de genom dessa murar aldrig nå in i det förlofvade landet. Har man ett skåp af ofvan beskrifna typ med flere afdelningar, kan ju en af dessa reserveras för köttvaror, i så fall slås några spikar i dess tak hvarpå köttstyckena kunna hängas upp, ty däraf fara de bättre än om de läggs.

Animaliska födoämnens behandling.

Har man någon gång inköpt ett större köttstycke, kan det vara klokt att färdig-laga en del, såsom kalops, köttbullar, roulader, hvilka hålla sig ganska länge om de emellenåt uppvärmas. Kotletter och stek kunna lindrigt brynas för att sedan färdigstekas. För öfrigt har man ju alltid den utvägen att sterilisera sådant på konservglas, då det kan bevaras månader framåt. Att lägga ned oxkött som surstek i mjölk, dricka eller ättiksvatten är utmärkt. Kalf och lammkött kunna några dagar bevaras i kall, uppkokt mjölk. Man kan äfven lägga in kött i mångdubbelt, med matolja öfverpensladt pergamentspapper och nedlägga det i en kasse med torrt kli. Eller kan köttet läggas i kokande vatten, man låter det koka 3 minuter, tager upp det, och då det är kallt, hänges det upp i källaren. Ett sätt, hvaraf japanerna påstås begagna sig är det att doppa köttstycket i kokande vatten, låta det kallna och därefter lägga det i en djup porlins-skål, kokt, kallt vatten påslås och däröfver ett lager olja eller smält talg, hvar-eftter kärlet täckes öfver. En lake, hvari kött flere dagar kan bevaras färskt, tillagas af 10 liter vatten, 10 cl. salt, peppar och lagerblad; inkokas till en tredjedel och då det svalnat, slås däri litet ättika, hvarefter köttet nedlägges och öfvertäckes.

Vild- och tamfågel kan hänga några dagar om de bevaras i tjocka papperspåsar och upphängas i källartaket, men ej minsta krypin får finnas, så att flugor komma åt det. Kycklingar böra dock ej gömmas mer än 2 dagar, änder fåla ej att hänga mer än en dag. Bägge kunna halfstekas och förvaras i krukor, där de påhållas litet buljong och däröfver ett lager flottyr. Hermetiskt inkökt håller sig all slags fågel öfver år.

Om kött, trots alla åtgärder att förhindra detta, råkat bli filkigt och ej längre kännes friskt, kan det tvättas i vatten med en matsked senapspulver eller ännu bättre aftvättas med en i starkt ättiksvatten doppad, ren duk, man låter det därefter ligga några timmar i ättiksvatten, hvarefter all lukt vanligen försvunnit. Kött innehåller kväfve och svafvel i kemiska sammansättningar; öfvergår köttet till förskämning, sönderdelas dessa till en viss del och nya sådana bildas, så blir t. ex. ur kväfve, väte och svafvel svafvel-ammoniak — ättika besitter förmågan att förstöra dessa sammansättningar.

Rökta varor, såsom skinka, kött, korf, kunna förvaras hängande i papperspåsar eller

läggas ned i lådor eller fjärdingar med kli eller färskt enris. För att hindra mögelbildning, bestrykas köttytorna med en grölliknande blandning af salt och vatten.

Fisk kan förvaras flere dagar, om den ej fjällas och tvättas utan endast rensas och urtages, torkas noga inuti med en ren och torr handduk. Beströs invändigt med strösocker (salsjöfisk beströs äfven med salt, men insjöfisk blir däraf hård i köttet), upphänges vid hufvudet, eller inlägges väl i hvitt pergamentspapper och öfvertäckes med färska nässlor. Kan äfven slås in i fuktig duk, sedan den täckts med nässlor, och hänges på sval plats. Håller sig 2—3 dagar. Bör få ligga i kallt vatten några timmar för att lättare kunna fjällas. Fisk, som ej kännes frisk lägges i kallt vatten med 1—2 koppar ättika och några skedar salt under 5 minuter, sköljes och aftorkas samt lägges därefter i kokande vatten att kokas på vanligt sätt. Rökt ål, sill och böckling kunna några dagar gömmas i oljade papper. Ägg förvaras stående i ägghylla och äro, de vid inköp nyvärpta, hålla de sig friska flere månader om de 1 å 2 gånger i veckan vändas.

Ost bör ej förvaras i kärl af något slags metall. Hela osten tvättas emellenåt med brännvin eller konjak och vändes ofta. Skurna oststycken förvaras inlagda i linne, doppadt i brännvin, konjak eller öl och nedläggas i kärl af porlins eller glacerad lera. Uppstår trots detta mögel, måste det noga aflägsnas och för att hindra ny mögelbildning, tvättas med en linnelapp, doppad i en lösning af salicylsyra och vinsprit.

Mjölk bör förvaras i kärl af glas, porlins, glacerad lera eller bleck. Kärlen kunna placeras i en vid träbunke, försedd med tapphål nere vid botnen. I bunken slås kallt vatten eller läggas isbitar, vattnet ombytes vid behof. För att den skall hålla sig kan den slås i en panna och bringas nästan till kokning, får dock ej koka, hvarefter den under oafbruten vispning afkyles så hastigt som möjligt i kallt vatten eller på is.

Vispgräde bör gärna ställas kallt innan den vispas. Är den ej tillräckligt tjock, afhjälpes detta genom att vid vispningen tillsätta ett par blad i en matsked varmt vatten upplöst gelatin. Gräde, som blifvit sur, kan åter göras söt genom att några minuter innan den skall användas, tillsättas en knifudd örtsalt. Sur gräde kan bevaras ganska länge om litet socker och salt tillsätts densamma.

Smör kan länge gömmas om det tvättas ur i vatten, saltas på nytt och fast packas i en mindre träbytta eller porlinskruka. Öfver smöret slås litet saltlake, hvarefter burken bindes öfver.

Smör, som blifvit härsket, tvättas i en lösning af dubbelkolsyradt natron, koksalt, litet socker och upplöst vinstensyra. Urtvättas därefter i rent vatten och saltas.

Sätten äro mångahanda.

Grönsaker, som blifvit vissna, sköljas i friskt vatten och läggas mellan ett par fat. Efter några timmar äro de åter uppfriskade. Vill man gömma grönsallat, rädisor eller blomkål, böra de förvaras på nyssnämnda sätt, men ej gärna mer än ett dygn. Spenat vissnar fort, men man riskerar att den ruttnar om den förvaras våt; bäst därför att förvälla den och förvara den i spadet med litet salt. Blomkål, kålrabbi, färska rötter o. d. kunna äfven slås in i en fuktig — ej våt — handduk och förvaras i isskåpet eller i sval källare. Så snart man märker att de gröna bladen vilja gulna, böra

grönsaker användas, ty i och med det att den gröna färgsubstansen förändras, förlora de äfven i smak. Blomkål, som gömmas för länge, ické blott gulnar, utan får äfven mögelfläckar. Hela gröna bönor och ärtskidor kunna några dagar bevaras i en i saltvatten doppad, väl urvriden handduk.

Gurkor borstas väl rena, torkas och bestrykas ett par gånger med vispad ägghvita. Bäst om stjälken blifvit sittande vid gurkan så att den kan upphängas i denna.

Potatis håller sig länge god och hindras från att gro, om i låren, hvari den förvaras, strös litet träkol.

Af färska potatis bör man ej köpa mycket på en gång, ty de försämras snart. De böra före kokningen noga borstas med en liten hård borste, hvarvid skalen lossna och kunna lätt aflägsnas. Potatisen blir grå och osmaklig om jord och orenlighet genomtränga det tunna skalet, hvarför sådant bör noga aflägsnas före kokningen. Den bör ej koka så länge att den ej längre kännes fast, den blir eljes vattnig. Öfverblifna potatis få ej gömmas flere dagar, isynnerhet färsk sådan surnar och möglar fort.

Bröd håller sig bäst i seltserkärl eller blecklådor, om det väl öfvertäckes. Gammalt bröd, limpor, grofbröd, franskbröd o. s. v. blir som färskt om det hastigt doppas i kallt vatten, insättes i ugn att bli genomtadt och därefter genast inlägges i fuktig handduk och filt tills det svalnat.

Stekt och kokt kött kan öfvertäckas med glaskupa, som helst ställes på en plats där man kan ordna så att drag uppstår, till yttermera säkerhet kan en fuktig duk läggas öfver kupan. Kött, som förvaras i sås, kan läggas i en porlinsburk eller spillkum, som sättes i kallt vatten. Skurna köttskifvor läggas på hvarandra på en tallrik och betäckas med fuktig duk.

Citroner hålla sig rätt länge friska i en kruka med kallt vatten, hvilket ombytes hvarannan dag. Ituskurna sådana läggas på ett med ättika fukadt tefat och med snittytan nedåt, då de kunna gömmas några dagar. De mögla eljes fort.

Senap hindras från att torka i senapskannan, om litet salt iblandas.

Matolja håller sig utan att härskna, om litet vinsprit slås öfverst i flaskan.

Om man saknar isskåp, kan det ibland vara besvärligt att afkyla dricksvaror, såsom vin, öl, mineralvatten o. s. v. Man kan då slå en i kallt vatten doppad handduk om buteljen och sedan låta den ligga omkring en timma i källaren, då innehållet afkyles.

Sätten att hjälpa sig ur brydsamma situationer kunna vara mångahanda och åtskilligt kunde vara att här tillägga, men en praktisk husmoder kan inhämta en hel del af egen erfarenhet.

Flögssäsong i

KONSTNAREN FRIHERRE GUSTAF CEDERSTRÖM
OCH HANS DOTTER FRÖKEN CAROLA CEDERSTRÖM

GÅRDSINTERIÖR FRÅN FALSTERBO

I VALET OCH

FALSTERBO ÄR HISTORIEN OM HAF-
vet, som slukade en stad, begrof den i san-
den, och nu, efter århundraden, återbetalar
sitt rof.

Ty det är hafvet, sanden, som gjort det
mondäna Falsterbo till hvad det är!

Efter att på tolf- och trettonhundratalet
jämte syskonstaden Skanör ha spelat en be-
tydande roll i den medeltida Nordens mer-
kantila lif, har det sofvit i 700 år. Fast i det
20:de seklet har det vaknat till nytt lif och
blifvit en omtyckt tillflyktsort för den inter-
nationella förnäma världen.

Om dagarne vimlar det af främlingar på
stadens krokiga gator och öppna platser,
skuggade af lummiga trädskronor.

Den flyktiga besökaren erfar en känsla,
som om han befunde sig långt borta från
Sveriges gränser.

Stadens egna inbyggare ser man inte till.
De hålla sig diskret undan.

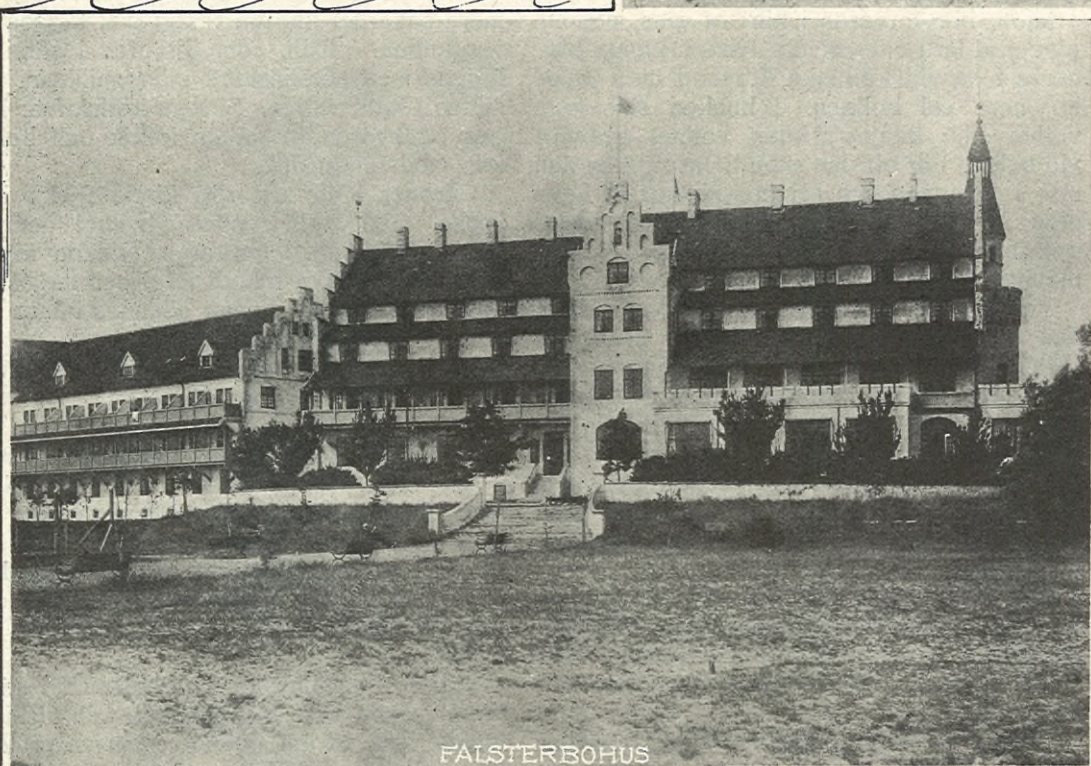
Någon, jag tror det var en stockholmare,

EN KONVERSATIONSTUND VID STRANDEN

GREFVEN OCH GREFVINGAN FRIT

FALSTERBOHUS

Från vänster till höger: 1. fröken Elisabeth Dyrssen, 2.
prinsessan Maria Koudache

Falsterbohus.

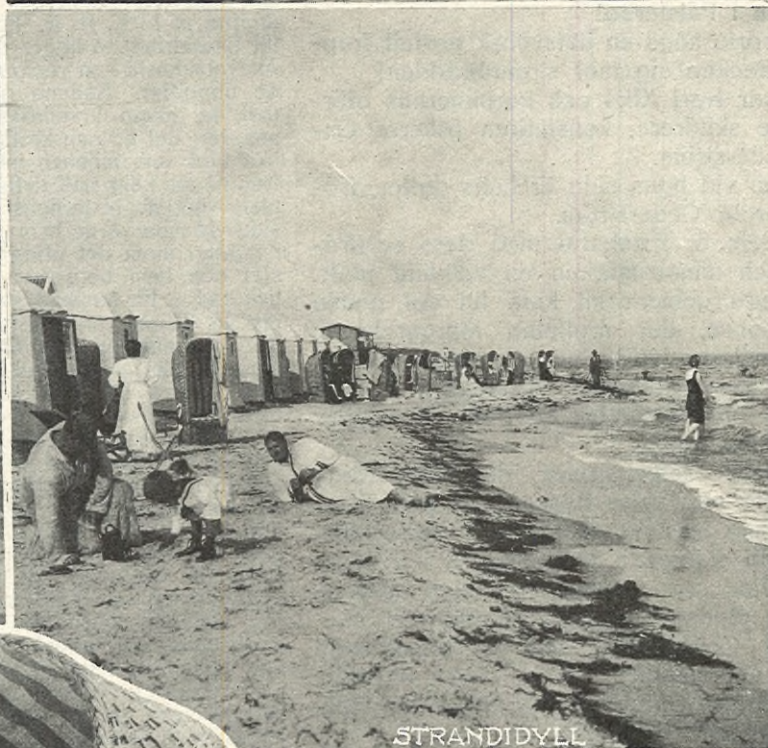
GATA I FALSTERBO

DJURMÅLAREN W. GISSLANDER OCH HANS MODELLER

VON ROSEN PÅ BRÖLLOPSRESA

STRANDIDYLL

frågade en gång en fru i Falsterbo hvad hon log sig till under de långa vinterdagarna.

— Åh, jag sitter för det mesta och tänker!

— Hvad gör ni annars?

— Då bara sitter jag!

Om historien inte är sann, så är den dock betecknande.

På dagen drar falsterboisten sig inom sitt otillgängliga skal.

Men klockan 5 och 6 på morgonen, medan främlingarna sova, ser man skäggiga, brynade män drifva ut sina kor på allmänningen. Gässen gå därute på marsklandet hela sommaren, vederbörligen märkta i simhinnorna, hvarefter de olika märkena noteras i åldermännens registerbok.

Det är gamla sjömän, fåordiga och ointressanta för främlingar. De flesta af dem ha "krossat" Atlanten och passerat Kap Horn åtskilliga gånger, de ha haft goda och onda dagar. Som deras fäder under århun-

LUNCHTIMMEN I FALSTERBOHUS

draden ha de som unga fångslats af hafvet, många ha funnit sin graf där. Som gamla odla de sina tegar.

Det gamla mångskiftet fortlevver här ännu. Men med grämelse ser man, att någon "utböling" vill söka kullkasta gammal häfd och samla de spridda jordlapparna till ett helt. De som kommit sist ha kantänka fått hålla till godo med de magraste bitarna, och nu yrka de naturligtvis på reform!

Så växer öfverheten till. För 5 år tillbaka hade staden ingen polis. Nu har staden hugnats med en, säger en, poliskonstapel.

Så långt man kan minnas har ingen i samhället stört dess olympiska ro. Det var endast en gång en del rallare grälade högljudt. Men det är 15 år sedan!

De båda städerna ha gemensam präst och klockare, borgmästare och stadsfiskal.

Under sekler ha invånarne i Falsterbo kunnat regera sig själfva. Med den nya tiden följa drakoniska lagar och påbud. Hör och häpna!

Hittills ha kor och gäss ostörtdt fått promenera på stadens gator, stortorg och offentliga platser, utan att man på lagsiftningens väg sökt kringskära deras frihet. Men ve den borgare, som nu låter sina höns smita utom porten! Han drabbas af lagen med all dess oblidkeliga stränghet. För ett par veckor sedan ådömdes en stackars kvinna, hvars "pulla" påträffades ute på gatan, till dryga böter.

Detta har upprört samhället, så mycket mer som hönans ägare var — lam, hvadan man fjäteligen ej bort lägga henne till last, att fjäderfäet ej genast infångades.

Hvarken någon krog eller lokalt nykterhetsorgan finnes i Falsterbo.

En berömd, numera afliden svensk rese-skildrare, som för ett tjugufal år sedan besökte och skildrade de båda städerna, påstod, att Skanör och Falsterbo ägde en gemensam kortlek, som alternerade i de uråldriga städerna vid behof och lägenhet.

Denna historia är, efter hvad vi från fullt trovärdigt och vederhäftigt håll inhämtat fullständigt gripen ur luften, och dementeras här till den kraft och verkan det hafva kan.

Hvarken i Skanör eller Falsterbo har någon kortlek någonsin varit till finnandes!

Några fattiga finnes det ej heller i Falsterbo. Och skatterna ha hittills räknats till de minsta i vårt land.

Något som gjorde mig vemodigt stämd beträffande stadens framtida öde var, att jag bland infödingarna ej såg några barn. Men det var onödiga bekymmer, en välviljig själ upplyste mig snart, att barn fanns det ingen brist på, saken var den att de höllo till vid golfbanan i närheten af Falsterbohus. Här gjorde de sig nämligen ej föraktliga inkomster genom att betjäna golfspelarna i deras ansträngande och svett-drypande sport.

Nu har solen stigit på himlen. Sceneriet växlar! Främlingarna ha vaknat och synas på gatorna, urinvånarne draga sig tillbaka inom hemmets väggar, försänkta i stilla kontemplation.

Det är på tiden att söka svalka vid hafvet, detta fria haf, som minner om Skagen.

Här konverserar man, röker, läser och badar, medan Zeppelinaren hoffullt sväfvar uppe i luften som en jätteci-garr.

Ett ungt, hurtigt par på bröllopsresa fångslar vår uppmärksamhet. Det är kammarjunkaren greve Fritz v. Rosen och hans grefvinna Agathe v. Rosen, f. Wachtmeister.

Kan man välja en härligare plats för en weddingtrip än Falsterbo — åtminstone tyc-

ker inte jag det... ett, tu, tre och de lyckliga människorna ha fastnat på kamerans plåt.

En ung, förtjusande dam, som sitter i en stilla krets, har observerat vårt tilltag.

Hon skrattar med en så smittande skalkaktighet, att jag beslutar mig för att äfven fånga hennes bild, äfven om sällskapet skulle följa med på köpet.

Att hon var en stjärna inom Stockholms-societeten visste jag ej då. Men att hon kunde ge mig en vink om dem jag sökte tviflade jag ej på.

— Min bästa fröken — dristade vi oss fråga. — Har ni möjligen sett en skymt af prinsessorna Radziwill och Koudacheff?

— Det var ju dem ni fotograferade nu — svarade hon. Och hon skrattade om möjligt ännu hjärtligare.

Tablå!

Prinsessan Radziwill, en sylfidisk liten varelse af polsk nationalitet, sydländskt liflig och intelligent, är varmt fästad vid vårt land.

Hennes väninna, den ryska prinsessan Koudacheff, cendré, med melankoliska, drömmande blå ögon, var synnerligen förtjust i Falsterbo.

— En sådan ren, hvit hafssand — försäkrade hon oss — finns ej någon annan stans än i Falsterbo!

Där borta sågs en äktsvensk gestalt frapant afteckna sig mot strandbrädden!

Det var Karl XII:s och karolinernas oförligenliga skildrare, konstnären friherre Gustaf Cederström.

Damen vid hans sida är hans dotter, fröken Carola Cederström.

För dem är Falsterbo med dess sevärheter och minnesmärken en välkänd plats.

Vi styra gemensamt kurs till det gamla Falsterbohus, där drottning Margareta en gång hvilade, trött på regeringsbestyren. Nu passera vi hennes rosenbuske. Den buskens blad utsänder en doft, som täflar med blommornas.

Friherren demonstrerar den ärevördiga ruinen för oss, visar flygsandens förödelsefordomliga genom människors kortsynthet att utrota skogen. Strandhafren i förbund med tallar, som smyga sig utmed marken, skyddar staden mot vidare sandinvasion.

Baron Cederström, som för närvarande sysslar med studier för en större oljemålning, Magnus Stenbock och slaget vid Häl-singborg, bär vänstra armen i band.

På resan till Falsterbo förlorade han sitt ena finger, som afklippes af kupédörren.

Det förlorade fingret upptogs och räddes honom af en medpassagerare. Utan att röra en min stoppade konstnären det i fickan, försökte så godt sig göra lät hämma blodflödet och återvände med nästa tåg till Malmö för läkarebehandling.

Läkaren amputerade ytterligare ett stycke af fingret. Då operationen var undanstökad, som patienten hela tiden följde med vaket intresse, reste han sig bugande och sade:

En najad.

Röster från skilda håll.

"Må kvinnorna vänta".

Läs riksdagsreferaten och begrunda mannens "oegennyttia" i det offentliga lifvet.

DEN BESKYLLNING, SOM "RÖSTRÄTTSKVINNA" framkastat mot de bildade kvinnorna i småstäderna, har gifvit signaturen "En annan rösträttskvinna" anledning till några uttalanden, som vi här nedan bereda plats för.

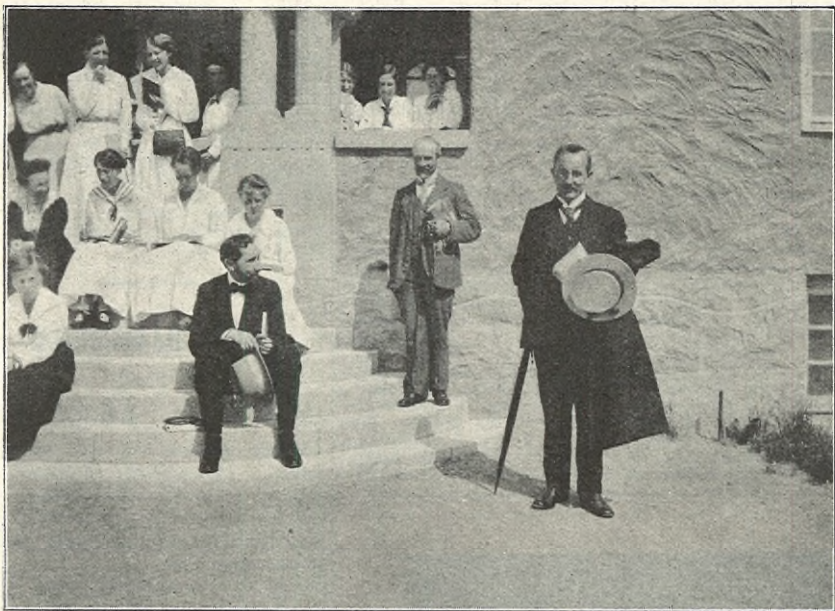
I Idun af 15 juli läses under denna rubrik en artikel, undertecknad "Rösträttskvinna", där det skarpt går tillrätta med särskildt småstädernas s. k. öfverklasskvinnor för några fula karaktärslyten, såsom skvallerjuka, feighet samt brist på logik, ansvars känsla och solidaritet med sina medsysstrar. Med artikelförfattarinnan önskar jag innerligt, att hennes anmärkning måtte väcka dem till insikt om sina brister, så att de arbeta sig upp ur all denna småaktighet. Men jag kan så väl förstå, hur ett afstängdt, andefattigt lif kan alstra slika fel. De uppfostras ju rent af till all sköns struntintressen, tro sig lyckliga och fullt korrekta — sällan få de veta annat heller. Man får dock ej skära alla öfver en kam. "Rösträttskvinna" bör läsa kyrkoherde Bruhns broschyr "Hvarför böra vi män arbeta för kvinnans politiska rösträtt?" Han visar förståelse äfven för den nämnda gruppen bildade kvinnor. Läs också Selma Lagerlöfs "Hem och stat" jämte "Flygblad", utgifna af F. K. P. R. Finns det någon möjlighet till förändring, så ligger det i frihet till utveckling. Ansvarskänsla kan väckas genom ansvarskräfvande uppgifter. Sådana gifvas visserligen i hemmet, ja, äfven i sällskapslifvet, rätt uppfattadt, men blir det tid och krafter öfver, böra kvinnorna lika litet som männen med tvångsmedel afhållas från någon i sig själf nyttig verksamhet utom hemmets väggar. Naturligast är, att man och kvinna sida vid sida värda hem och händ, likaså följas åt i arbetet inom det offentliga lifvet. Förresten är stat och hem beroende af och förbundna med hvarandra. En feminint styrd värld skulle vara en olycka, liksom vår manslyrda värld visat sig vara det. När man är efter är följer riksdagsförhandlingarna, blir man ju glad öfver det duktiga arbete, som utföres till allas gemensamma bästa, men ännu mer förvånas man öfver de naiva yftringar af egoism, egenkärlek samt brist på känsla för rättvisa och humanitet, som ibland framträda. Det kan ju förefalla vanvördigt, att jag nämner detta, men ordstäfvet säger: "Ingen är stor i sin kammar-tjänarens ögon". Tänk bara på många riksdags debatter i kvinnornas rösträttsfråga! Motståndarne äro eniga om målet, visst det, men i motiveringen för detta motsånd må hur diame-tralt motsatta meningar som helst framkomma, de godkännas enligt regeln: "Andamålet helgar medlet." Och hvar finns logiken? Träffande yttrades i ett föredrag: "Kvinnologiken är den logik männen utveckla, då de tala om kvinnan". Ansvarskänsla och konsekvens kan det också vara si och så med. Aktade "Rösträttskvinna", läs riksdagsreferaten, eller hällre: följ från åhörareläk-taren, hvad som yttras af riksdagsmännen! Kanske edra fordringar på kvinnorna och deras politiska mognad då betydligt reducerades. Vi äro alla ofullkomliga människor. Kära "Rösträttskvinna", inte ens boklärdom ensamt ger kompetens — professorer och ministrar kunna begå farliga misstag i politik. Som synes. Lärdom är bra, men vanligt sundt bondförstånd, lefvande intresse och sträfvan efter att sätta sig in i olika frågor är nödvändigt. Under valtider och valstrider och äfven eljes försmå kvinnorösträttsmotståndarne ingalunda att anlita kvinnornas medverkan utom "det skyddande hemmet", t. o. m. mycket okunniga kvinnor tagas i anspråk i och för penninginsamling till omtvistade pansarbåts- och kulsprutetyper, namninsamling på opinionslistor i utrikes-frågor m. m. — i visst politiskt partiintresse naturligtvis. Kvinnor tillkallas såsom "sakkunniga" i lagfrågor — utom riksdagen, förstås. Om också kvinnorna redan nu beviljats sin rösträtt, torde faran för "rusning till valurnan" varit obefogad, det visas vid våra kommunala val. Endast 50 proc. eller mindre af rösträttsberättigade män sägas deltaga i de politiska valen, när de ej särskildt uppageras till lifligare deltagande.

— Tack, doktorn, för fint utfördt arbete!

— Det var mig en baddare — sade doktorn — öfverraskad öfver sin patients kallblodighet.

Karolinernas ättlingar lefva än!

ALFRED B. NILSON.

I. Feriekursens tre franska lärare: M. Méaly, pastorena Serfass och Mohn. II. På utflykt till Rydboholm. Längst till höger kursens ledare lektor Rodhe och rektor Söderbergh.

Enligt min åsikt, är tiden för länge sedan inne för den svenska kvinnan att erhålla full med männen lika medborgarrätt, och "Rösträttskvinna" har ingen anledning till tacksamhet för det uppskof, sista riksdagen ånyo "beviljat". Rösträttsfrågan har alltför länge rönt samma behandling som gummans päls, hvilken stöttes och blöttes och stöfles om igen. I öfersättning ett enda ord i riksdagens terminologi: "Utredning, utredning och åter utredning".

En annan rösträttskvinna.

Till svensk moder.

NI BEGAR RÅD OM ALLT NI HAR ATT IAKT- taga för en Amerikaresa, och denna resa gäller inte endast en tripp utan en verklig emigration och därtill en sådan med 4 oförsörjda barn.

Tillåt mig då till en början säga Er, kära fru moder, att hvar och en, som pröfvat lifvet i främmande land, måste känna en fullkomlig oro för Ert tilltag! Själf har jag under fem år i två olika länder sökt min utkomst och detta med ett vida lättillgängligare arbete än det Ni tänker på, och min erfarenhet är denna: man är alltid i ett främmande land ett slags andlig tiggerska. Just för sitt arbete måste man ständigt vända sig till de infödda om råd och upplysningar, kan knappast för ett något så när praktiskt ordnande af sitt materiella lif ta ett steg utan denna hjälp. Hur vill Ni då i ett land som Amerika, som gjort så många omständigheter för sina invandrare, tänka på att slå Er fram? Ni talar om detta land såsom möjligen en ensam man för en 50 år sedan kunde göra, den tid då det endast fordrades kurage och tillfagsenhet för att finna en framtid därute.

När Ni ägde "ett litet trifsamt hem", hur kunde Ni komma på den vägsamma idén att göra Er af därmed? Till det förtryck och de svårigheter Ni talar om skulle Ni helt säkert i ett annat land finna motsvarigheter förefallande Er lika svåra att bära. Den lugna vrå Ni hoppas finna på andra sidan Atlanten, sök den — här i ett nytt litet hem! Dri- stighet synes Ni ej sakna, använd den fill att börja på nytt i detta land, som visst inte är det bästa af länder, men som är lika bra som många andra och som likt dem alla äger en del lättnader på lifvets knaggliga stig för de egna barnen.

En ganska kosmopolitiskt sinnad moder.

Ett stycke Frankrike i Sverige.

Statens första franska feriekurs.

DET NU PÅGÅENDE VÄRLDSKRIGET HAR, som alla veta, så godt som omöjliggjort längre vistelse för främlingar i de stora kulturländerna. Särskildt kännbart är detta för oss språklärare, som ju därigenom gå miste om den öfning, som är så nödvändig för oss. Kungl. läroverksöfverstyrelsen har därför sökt att inom vårt eget lands gränser gifva oss tillfälle därtill och har förden- skull i sommar anordnat feriekurser i språk, de första i sitt slag. Den franska kursen har varit förlagd till Djursholm och har pågått under juli månad med så utmärkt resultat, att man utan alltför stor öfverdrift kan våga påstå, att den fullt ut ersatt en utländsk resa. Visserligen kan ju den praktiska öfningen aldrig bli densamma, men å andra sidan har kursen ändå egentligen gifvit oss mycket mer, ty det är helt enkelt ovärderligt att få studera för framstående svenska lärare, som själfva af erfarenhet veta, hvilka svårigheter som möta oss vid undervisningen. Ett par förträffliga sådana lärare hade kursen i dess båda ledare, rektor Herman Söderbergh i Djursholm och lektor Emil Rodhe från Göteborg. Rektor Söderbergh höll en mycket intres- sant och lärorik föredragsserie i fonetik, lektor Rodhe gaf en kurs i textanalys och hade för öfrigt liksom rektor S. en stor uppgift att fylla genom sin grundliga kännedom om och varma kärlek till franskt språk och fransk kultur. — Till kursen hade dessutom förvärfvats tre ypperliga franska lärare, lektor Méaly, pastor Mohn och pastor Serfass. Dessa ha hållit hvar sin före- dragsserie samt äfven rättat våra skriftliga arbe- ten och ledt de muntliga öfersättningarna till franska. Vi hade dessutom det nöjet att tre gån- ger i veckan höra dem uppläsa prof på såväl äldre som modern fransk poesi och prosa. —

Kursen tog sin början den 2 juli, och väckte ge- nast hos oss, 45 kursdeltagare, det lifligaste in- tresse. Vi kommo också snart att känna oss som goda kamrater och härtill bidrog icke minst de gemensamma måltiderna. I dessa deltago tre franska damer, som för öfrigt visade stort in- tresse för kursen. De ägnade oss mycket af sin le- dige tid och gäfvoo oss därigenom tillfälle att äf-

ven under vår fritid öfva oss i fransk konversa- tion.

Vid sidan af programmet förekommo äfven diskussioner öfver olika metoder i språkundervis- ningen. Bland dessa diskussioner må särskildt nämnas den vid hvilken doktor Daniel Elfstrand, den kände förkämpen för den direkta metoden (vi hade nämligen det stora nöjet att räkna ho- nom bland våra "kamrater") med glödande entu- siasm talade för sina åsikter. Vi hade äfven till- fälle att höra en del extra föredrag, belysande olika sidor af fransk kultur. — Samkväm och ge- mensamma nöjen saknades ej. Så företogs bl. a. en söndag en utflykt till Rydboholm, där vi be- sågo det gamla Vasaslottet. Och en afton er- öfrade Sven Scholander allas våra hjärtan ge- nom att sjunga sina franska visor för oss. —

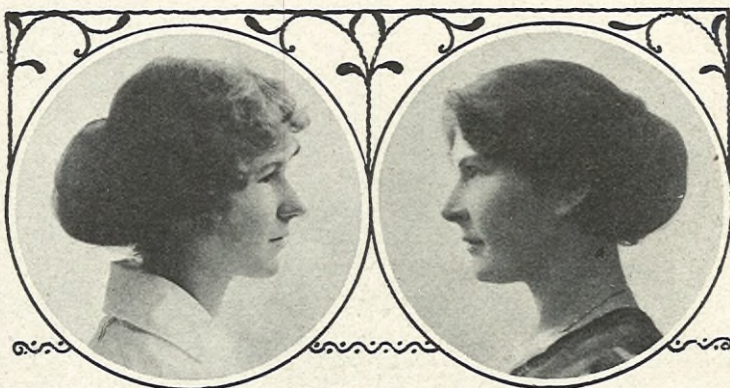
Kursen avslutades den 28 juli. Den egentliga avslutningen ägde rum kvällen förut, då vi anord- nat en afskedsfest för våra allmänt omtyckta lä- rare. Bl. a. bjöds på ett spex, i hvilket naturligt- vis gjordes anspelning på en del lustiga poänger, som förekommit under kursen. Hur belätta vi voro med kursens anordnande tog sig bl. a. ut- tryck i att beslut fattades om att tillställa läro- verksöfverstyrelsen en skrifvelse, hvori uttalades den förhoppningen, att dylika kurser äfven fram- deles måtte anordnas.

Det säger sig ju själfvt, att vi under denna tid fått en hel del värdefulla lärdomar, en mängd nya idéer och uppslag. Men jag har en känsla af, att kursen gifvit oss något ända värdefullare. Lektor Méaly yttrade i sitt föredrag om Paris: "Det är svårt att säga, hvori Paris' skönhet be- står; ty den består egentligen i ett visst något, en viss stämning, som hvilar öfver staden." Och jag tror, att mycket af hvad kursen gifvit oss just ligger i den stämning, som gjorde, att vi lefde i en så helt och hållet fransk miljö. Ty den stäm- ningen var det, som hos oss alla väckte till star- kare lif kärleken till Frankrike och det franska språket, "det vackraste redskap Gud gifvit män- niskorna för att uttrycka sina tankar", som rek- tor Söderbergh yttrade i sitt afskedstal till oss. Och för min del anser jag, att detta är den stör- sta behållningen af kursen, ty jag tror, att vi med förnyade krafter och nyväckt intresse vilja arbeta för att göra den franska kulturen och det fran- ska språket älskad och värderadt af våra ele- ver och därigenom äfven i vårt land.

En kursdeltagare.

Till Iduns läsare

DÅ SOMMAREN NU NÄRMAR sig slutet ha säkert många flitiga amatörfotografer samlat enskörd i ladorna af bilder, som i många fall äro så trefliga och så bra, att de rätteligen borde komma till glädje för en större krets än vederbörandes vänner och bekan- ta. Idun inbjuder härmed in- tresserade amatörfotografer att sända oss bidrag, — nu eller framdeles — som vi honorera, då de införts, på det villkor att

Sonja Peyron och Hilma Eliasson, två duktiga Hälsingborgsflickor, som med fara för eget lif räddat en student från att drunkna i Arild.

— amatörfotografer.

de icke förut varit reproducera- de. Rena landskapsbilder ha vi endast i ytterst sällsynta fall nå- gon åstundan efter, men barn eller djur i ett landskap, en situa- tion, lustig eller tilltalande, ty- piska folkskildringar, karaktäris- tiska gestalter eller ansikten — med ett ord hvad på konstsprå- ket kallas genbilder skulle vara välkomna både för oss och vår stora intresserade läsekrets.

SVAR

N:o 252. Alla önskvärda upplysningar på denna sak erhålles, om Ni vänder Eder till »Föreningen För Vålgörenhetens ordnande.» Där äro de inne i alla sådana frågor och kunna ge fullt tillförlitligt besked. —a.

N:o 253. Det går mycket väl för sig att vid syltning ersätta sockret med honung, ehuru den först bör behandlas på följande sätt. Honungen smältes på sakta eld under jemn omrörning med en träspade, därvid allt skum noga aflägsnas. Då den blifvit upphettad, lyftes den från elden, öfver densamma — i pannen — lägges en mångdubbel ren handduk, hvilken först doppats i friskt vatten och väl urvridits. Efter en stund borttages duken, honungen sättes åter på elden och får koka upp, aflyftes och betäckes åter, men med en annan sida

af duken. Detta upprepas flera gånger. Det fuktiga linnet drager till sig den fräna lukten. Honungen förvaras i sten- eller glaskärl. —a.

N:o 254. Professor Bärany har inga mottagningar. Genom att vända Eder till Sv. läkaresällskapet (telefon eller brefkort), som gerna upplyser, får Ni lätt reda på en specialist som tillämpar hans metod. Professor F. Holmgren kan äfven upplysa. —a.

N:o 255. Vänta med att resa till Tyskland tills lugnare tider inträddt. Tag i stället privatlektioner för infödd tysk lärare. —a.

N:o 256. Pärilväfstolen finnes i Buttericks affär Vestra Hamngatan, Göteborg. —a.

N:o 257. Visst skall Ni fortsätta studierna så länge Ni har, eller på något möjligt sätt kan anskaffa, medel därtill. Många liförsäkringsbolag lämna studielån. Försök att få ett i »Edert bolag», skaffa Er rek. m m. för länets erhållande!

Aven enskilda bruka med liförsäkringsbrevet som borgen lämna lån. — Godt mod och en spänstig vilja öfvervinna många hinder. —a.

N:o 258. Nej, Edra fordringar äro ingalunda för stora, tvärtom mycket berättigade. Visst vore det Er husbondes skyldighet att ta Er med och presentera Er för sitt umgänge. Då han nu ej själf tycks tänka på detta, skulle Ni kanske kunna göra honom uppmärksam på hvad han underlåtit. Men, kanske är Ni för stolt därtill. Då ett annat sätt. Då och då komma till Er husbonde gäster; han måste då presentera Er som värdinna i hemmet. På samma gång, som Ni gör allt för att vara artig värdinna, försök att bland husets aktade, helst äldre, kvinnliga gäster, få en vän, denna skall sedan hjälpa Er till umgänge och förströelse först i sitt eget, så i andra hem. — Men, för all del insvep Er ej i Er känsliga stolthet, försök att vara glad, öppen och naturlig och Ni skall vinna människor

och bland dem vänner. Kvist. N:o 259. 1) Skaffa Eder en af de enkla filtreringsapparater som finnas i handeln. 2) Hvit halsduk bäres vid sorg 8 dagar efter nära anförvant. Sorgfloret, för höghatt fint svart kläde, betäcker hatten till ungefär dess halva bredd. —a.

N:o 260. Mest nytta finge nog Inga af att komma i ett hem under en duglig husmoders ledning. Men skolor finnas nog eljes många, beroende på hvilken landsända bäst kan lämpa sig. Så t ex. Fackskola f. husl. ekonomi i Uppsala, där s. k husmoderkurser gifvas. Prospekt från föreståndarinnan, fröken Ida Norrby; Kristinehamns praktiska skola, Blekinge läns folkhögskolas husmoderkurser, adr. Ronneby, Folkhögskolan Hvilans d:o, Akarp, Fru S. Rodenstams hushållsskola, Hudiksvall, Husmoderskolan i Lund, adr. Sandgatan 8, Alfred Rysteds husmoderskola, Örebro, Nya hushållsskolan, Vestra Trädgårdsgatan 19, Stockholm, Södertälje praktiska skola, Viksgatan 11, Husmoder-

skolan i Karlstad, fröken Nancy Envall; Göteborgs Nya Husmoderskola, Södra Allégatan 2 a, slutligen Fredrika Bremerförbundets Landthushålln.-skola, Rimforsa. Begär prospekt. —a.

N:o 261. Så väl jag förstår Er, syster, och Ert behof af läsning af nya tankar i all Er ensamhet, och gärna lånar jag Er något ur min bokhylla om Ni blott tillskrifver »Kvist» pr. Linnedsforsen. — Syster Bertha har bref på Iduns redaktion mot insändande af adr. och porto.

IDUNS HJÄLPREDA.

September i trädgården.

Hvarje månad har sitt speciella arbete i en trädgård: på hösten, då dagarna bli kortare och mörkare, ordnar man med det, som kommer att öka ljufliheten hos vårens långa, soliga dagar. Det är som hade man då en liten försmak af våren redan nu, tankarna gå ju till snödropparna, crocusen, påsk- och pingstliljorna m. m. hvilka lökar jag nu släpper ner i den bevarande jorden. Men skall man i god tid få glädje af dem alla, måste lökarna också ut i tid. Helle i september än i oktober, som så ofta blir fallet; finns det alldeles särskildt lämplig lökjord, d. v. s. lätt sandblandad lerjord, så kunna lökarna stå där år efter år och trivas, förökas och blomma snällt, men då måste de få vissna ner af sig själfva, ej skäras af.

Olika lökar böra planteras på olika djup, i allmänhet bör 4—6 cm. jord täcka dem.

De flesta blommor särskildt lökväxter ta sig bäst ut massvis, en här och en där gör ej alls samma effekt. Äfven i parker eller på grasmattor skola de stå många tillsammans.

September är också rätta månaden för plantering af perenna växter, om det ej redan är gjordt i augusti förstås. Utsatta på våren äro de mer ömtåliga för frost och blomma betydligt senare.

Tar man in vilda perenna växter, är det af stor vikt att de kraftigaste exemplaren utväljas, och att de som helst växa i skuggan få samma sorts plats etc.

En väl och på förhand uttänkt plankarta öfver trädgården måste finnas, åtminstone i tankarna, ty mångåriga växter tycka ej om att flyttas.

Bell.

Lavendelpåsar.

Det är inte bara genom att läsa gamla romaner som det är gifvet att njuta af lavendeldoftande lakan, fina som silke. Finheten är kanske inte så lätt att åstadkomma som lavendeldoften; men denna förtjusande lyx, om någon vill kalla den så, att ge sina linneskåp och lådor denna diskreta, fina doft bör ingen försumma att lägga sig till med. Lavendel, som är så ytterst modernt just nu igen, är ju bra att plocka af, både blommor och blad och förvara i påsar. Besväret och kostnaden är ju så ringa, lavendel odlas ju så ofantligt mycket och några påsar syr man sig ju lätt. Påsar-na göras stora eller små, aflånga, runda eller hur som helst, hvita eller i ens egen favoritfärg allt efter smak. Tyget skall helst vara tunnt, siden eller annat och har man inte några lappar, utan måste köpa så tag då lavendelblätt. D v. s. finns det rosetter eller band i linneskåpet förut så böra förstås påsar-na ha samma färg eller också helt enkelt hvita omknutna med liknande band. Nu är tiden att plocka lavendeln, doften som den bibehåller t. o m. i flera år är nästan den, enda man kan tillåta sitt sänglinne att ha. Påsar med lavendel äro den nättaste lilla sommarpresent man kan ge bort.

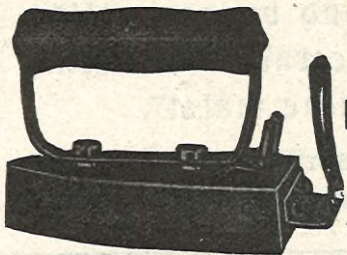
Bell.

Antisepton
Ett lifselixir
för
håret

Stomatolfabriken, Stockholm

VOLTA ELEKTRISKA VÄRMEAPPARATER

göra husmodersysslan
-:- lätt och angenäm -:-

**ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET
VOLTA**

ULVSUNDA PR STOCKHOLM

Besök vår utställning Birger Jarlsgatan 21.

SVALÖFS

KORNFLINGOR

tillverkas under sträng
läkarekontroll af bästa
tvåradiga korn.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 19-25 AUG. 1917.

SONDAG. Frukost: Smörgåsbord; biff med tomater och stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Soppa med spenat; Gås à la Sotomayor med svampås; Drottningtårta med citronsås.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; gröt af kornflingor med mjölk; stekt sill med grädd och lök samt färsk potatis; kaffe eller te. Middag: Färs af kalkkött med stufvade turska bönor, soppa på vinbär med rågskorpor.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; kall kalfärs (rester från måndag) med stekt potatis och turska bönor (rester från måndag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Kokt torsk med smör och ägg samt potatis; mannagrynskräm med saftsås (rester från måndag).

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; fisk med ägg och ris (rester från tisdag) kaffe eller te. Middag: Oxjårpar med färska grönsaker; surmjölk med stött spisbröd.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med fruktkompott; sillgratin; kaffe eller te. Middag: Grönsoppa med mjölk; ugnspannkaka.

NYA
WERMLANDS-TIDNINGEN
Etabl. 1850 Karlstad Etabl. 1850
Rikstelefon namn nr 1 Länstidningen
Värmlands enda dagliga tidning.

GAHNS

ÄKTA
ASEPTINTVÅL
OCH
BORLANOLINTVÅL

cocosoljetvål i stänger,
tillverkas fortfarande och
- äro af god kvalitet. -

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt färsk strömming med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med stufvade bondbönor; äppelsoppa.

LORDAG. Frukost: Smörgåsbord; välling med plummonkompott; ägg; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Svampkroetter med spenat; filbunke med hallon.

RECEPT:

Fin citronsås (f. 12 pers). Skal och saft af 1 liten citron, 2 1/2 dcl. krossocker, 1 1/2 dcl. franskt vin, 1 dcl. vatten, 5 äggulor, 2 dcl. tjock grädd.

Beredning: Citronen sköljes väl och torkas, det gula skalet afrives mot sockret hvarefter citronen klyfves och saften pressas ut. Alla ingredienserna, utom grädden, blandas i en blankskurad kastrull och vispas, tills sockret är smält. Kastrullen sättes öfver elden och krämen får sjuda under stark vispning, tills den är tjock och pösig. Den hälls då upp och vispas, tills den är kall, hvarefter den till hårdt skum slagna grädden blandas i och såsen afsmakas.

Soppa med spenat (f. 6 pers). 2 1/2 hg. spenat, 2 msk smör (40

gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), 1 1/2 lit. efterbuljong, 2 1/2 dcl. tunn grädd, salt, hvitpeppar, 1-2 äggulor.

Beredning: Spenaten rensas, sköljes, klappas in i en duk och skäres sönder. Den fräses därefter i smöret till det är klart, då tillsättes mjölet och blandas väl med smöret. Den kokande buljongen spädes på, litet i sänder, jämte grädden och soppan får koka under rörning 10 min. Äggulorna vispas upp i sopp-skålen och soppan hälls i under vispning. Serveras om så önskas med ostkär eller ostsmörgåsar.

Oxjårpar (f. 6 pers). 1 kg. benfritt innanlår, 1/2 msk. salt (8 gr.), 1/2 tsk. hvitpeppar.

Till färs: 2 hg. af köttet, 50 gr. späck, 2 rensade urbenade anjovisar, 1 msk. mjöl (10 gr.), 1 1/2 dcl. tjock grädd, 1 msk. finhackad persilja, 1 finhackad rödlök, 1/2 msk. smör (10 gr.) till löken

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 2 msk. mjöl (20 gr.), 4 dcl. buljong eller vatten, 2 dcl. grädd.

Beredning: Köttet som bör hafva hängt, tills det är mörkt, torkas med en duk, urviden i hett vatten och skäres i 12 skifvor, sedan 2 hg. af köttet fräntagits till färsen. Köttskifvorna bultas väl och beströs med en del af kryddorna.

Till köttfärsen males köttet och späcket 4 gr. genom köttkvarn och stötes med anjovisen och mjölet i stenmortel till en fin färs. I färsen inarbetas därefter grädden, persiljan, den i smöret frästa löken samt resten af saltet och pepparn. Färsen breddas på köttskifvorna, hvilka hoprullas med färsen inåt och ombindas med fint segelgarn förut doppat i kokande vatten eller fästas ihop med tandpetare. En stekpanna upphettas, smöret brynes däri, rulladerna läggas och brynas vackert rundt om, hvarefter de läggas i en het järnkastrull. Mjölet fräses med smöret i stekpannan, den kokande buljongen eller vattnet spädes på och såsen får ett godt uppkok samt hälls öfver rulladerna. Dessa få därefter saktasteka med tätt slutet lock, tills de äro mörre eller omkr. 2 1/2-3 tim., under det de ofta vändas och ösas öfver. Mot slutet af stekningen påspädes den kokande grädden. Rulladerna läggas upp på varm karott, såsen vispas upp och hälls öfver dem. Kan, om så önskas afsmakas med litet tomaturé. Serveras med potatis eller grönsaker.

Svampkroetter (f. 6 pers). 125 gr. hvitt bröd, 2 1/2 dcl. mjölk, 125 gr. smör, 2 tsk. finhackad portug. lök, 1 burk kantareller (1/4 lit.), 1 burk champinjoner (1/4 lit.), 25 gr. torkade murklor, 2-3 ägg, 4 msk. stötta skorpor, salt, soja, närsalt.

Till panering och stekning: 2 ägg, 1 dcl. stötta skorpor, 60 gr. smör

FERROL

är det kraftigast optitgivande och mest stärkande af alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättömt fördrages det af den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet af största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lättet tages af såväl barn som vuxna.

Tillverkas af
**APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIUM,
STOCKHOLM.**

Originalflaskor om 500 gram, Pris Kronor 3.-

BILLIGT! - Finnes i alla apotek - BILLIGT!

Elegant

kemiskt tvättad o. präsdad blir Eder kostym, klänning, kappa eller överrock, om densamma insändes till
**Örgryte Kemiska
Tvätt- & Färgeri-A.-B.
Göteborg.**

**Det bör ej vara
damerna obekant**

att man med Gooda Jästmjöl når det bästa resultatet vid småbak.
Säljes i burkar å 15, 25 och 50 öre.

Handelsaktiebolaget Sten Sjögren & Co

**PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER**

ee vid allmän svaghet, nervositet, överanstängning och sömnlöshet. ee
SÄLJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Rekommendat: PROFESSOR A. VESTERBERG.

**NU
BÖR NI KÖPA
KÖTT**

FÖR ATT
**SALTA, RÖKA
OCH KONSVERA**

BÄSTA HJÄLPREDAN ÄR
194 sätt att konservera, insalta och röka **KÖTT**

AV ELISE ADELSKÖLD

Pris kr. 1:50

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

"La Mascotte"

Crème och Teint-extrakt skyddar och förskönar huden som intet annat.

Fås öfver hela Skandinavien. Efterfrågan större än någonsin.

Nyhet!

"La Mascotte" Nagelvatten.

X-Ray

**Karlskoga
praktiska läroverk**

för män och kvinnor skola för utbildande av praktiskt dugande ungdom, börjar den 1 nov.

Avdelningar: byggnads-, teknisk, elektroteknisk skola, handelsskola, målarskola, husmodersskola m. fl. sackskolor. Anslutna till läroverket äro statsunderstödd Folkhögskola, Lantmannaskola och Lanthushållsskola. I dessa skolor erhållas stipendier.

Över 6,000 elever besökt läroverket. Guldmedalj för eleverbeten. Goda platser erhållas. Lanthushållsskolan börjar 9 jan. Prospekt mot dubbel porto. Adress: Karlskoga.

Joh. Lindholm.

DE

**5 Konserverings-
böcker**

som varje husmoder nu bör äga.

- 1) Lind och Gréen, Konserveringsbok. Handledning vid trädgårdsprodukternas och skogsbärens ändamålsenliga jillyvarlagande. 6:e uppl. Illustr. Hft. 1.25, inb. 2.25.
- 2) Thora Holm, Vad jorden ger. Tillagning av grönsaker, frukter och bär. 1.50.
- 3) Holm och Hamilton, Svampens tillagning och konservering. 1.25.
- 4) Sigrid Westfelt, Täppan Köket och Källaren, hur man odlar, tillagar och förvarar den mindre trädgårdens produkter. 1.-.
- 5) Märtha Silfverhjelms, Om konservering av kött och vitt. 2:a uppl. Hft. 1.25, inb. 2.25.

Wahlström & Widstrand, Stockholm.

Schweizer's Siden

direkt från Schweiz, tull- & portofritt till bostaden!

På begäran och mot insändande af ett 20-öres frimärke erhåller Ni våra provur på garanterad solida nyheter till dräkter och blusar i taffetas, crêpes, charmeuse, gabardine, cohonne, faille, cotelè, voile o. s. v. schweizer-batist 120 cm. bredt från kr. 1.90 pr meter. Särdeles rikhaltigt urval i såväl svart som hvitt och kulört.

Samtidigt rekommendera vi vår nya kollektion af schweizer-broderier, innehållande 70 nya modeplanscher med broderade mönster, som visa det utomordentligt vackra och solida utförandet af våra berömda broderier samt katalog öfver linne och smärre artiklar med äkta schweizer-broderier. Blusar och dräkter till damer, unga flickor och barn finnas i batist, voile, crêpe, organdie, lärf m. m. och i nyaste sidenlyggar från nr. 2.95. Våra broderade artiklar äro ej sydda, men man kan själf lätt förfärdiga dem efter tillskrifningsmönstren.

Begär redan i dag denna innehållsrika kollektion, som mot ett 20-öres frimärke skickas Eder franko till benäget påseende.

Schweizer & Co. Luzern, S 3 (Schweiz)
Schweizer-firma — Schweizer-vara.

En smutsgris blir aldrig mammans gris, om han ej tvättas med SASOLTVÅL.

ket tokeri. Och för den saken har du hela sommaren gått sur och tung och förbittrat lifvet både för dig själf och för mig.»

»Kan man vara glad och lik sig med sådant inför ögonen?» sade Lisa förbittrad.

Pål kämpade med harmen, som sköt på och ville fram. Han förstod ju, att om han ville komma tillrätta med Lisa gick det inte an att bruka hårda och bittra ord.

»Har du sett något?» sporde han lågt.

»Både sett och hört.» Svaret kom tvärhugget och kallt.

»Hvad har du sett? Och hvad har du hört?»

»Både ett och annat.»

»Men du kan väl uppge något visst. Nu har saken gått så långt att du inte slipper undan innan du precis och just sagt allt. Jag går inte från bordet förr. Först och främst: när började den här styggheten?»

»I våras.»

»Och hur gick det till att du på en gång blef så där vådligt skarpsynt?»

»Hur det gick till... Du kan fråga, du. Inte mins jag det.»

»Ahjo, om du bjuder till så. Någon utgårdes förstas, som bar skvaler.»

Lisa blef litet röd, var ej heller nog snabb med det nekande svaret. »Se där,» återtog Pål. »Jag förstod ju att början borde sökas på den vägen. Hvem inbillade dig att jag... det måste jag ha reda på.»

»Jag har ögon själf att se med.»

»Det var mor din, bestämdt var det inte. Hon var här i våras...»

»Hon eller någon annan, det kan komma på ett ut, tycker jag.»

»Var det mor: n, ja eller nej?»

»Tag inte vid dig så fasligt. Hon sade inte mer än som sant var, än som jag själf sett med egna ögon — sedan.»

»Du har trott dig se. Du har gått i blindo hela sommaren. Men jag ska väl se till att nu få slut på den dumma historien,» lit Pål, steg upp och tog på sig rocken.

Lisa blef orolig.

»Hvart ämnar du ta vägen?» sporde hon.

»Det får du veta när jag kommer tillbaka,» svarade Pål kort, gick och spände hästen för gigen och åkte bort så att dammet yde.

Orolig och nervös skötte Lisa sina göromål i stugan. Hon fann ingen ro med något. Kanske hon tagit miste. Kanske Pål var oskyldig.

Herre min dag, så som hon burit sig åt. Men det var inte möjligt, nej, efter allt hvad hon med egna ögon sett. Men hvad hade hon sett?

Hade hon inte trott det mästa? Dragit säkra slutsatser på ganska lösa antaganden? — Det var den stunden inte godt att heta Lisa.

Om en timme kom Pål tillbaka. Han hade svärmodern med sig.

Lisa skyndade ut. Mor och dotter hälsade på hvarandra, medan Pål satte in hästen.

»Hvad ska ni här så här sent?» sporde Lisa.

»Vet jag det,» svarade den gamla. »Pål kom som ett yrväder och tvang mig att följa sig hit. Är det något särskildt, som står på?»

»Ni... ni sade kanske mer i våras än ni kan försvara,» sade Lisa osäkert.

Ferts.

BREFLÅDA

Modershjärtat. Frågorna införs i tur och ordning i första eller andra numret af hvarje månad. Vi skola söka få plats för Eder fråga i sept.

Beredning: Brödet uppmjukas i mjölken, kramas ur, passeras och brynes i 75 gr. af smöret. Toppmurklorna sköljas väl, skällas i kokande vatten, vattenläggas och kokas sedan mjuka i samma vatten. Svampen hackas och fräses tillsammans med den finhackade löken och de stöta skorpona i resten af smöret. Den blandas därefter med krödet och de uppvispade äggen, soja och närsalt. Smeten afsmakas med salt och formas till aflånga krocketter som doppas i uppvispade ägg och därefter i stöta skorpor. Stekas vackert gulbruna i smöret, uppbyggas på varmt serveringsfat, garneras med persilja och serveras med tomatsås och grönsaker.

»Är det något annat som fallerar då?» fortsfor Pål. »Ty du har hela sommaren varit som ett gräväder jämt. Har någon gått dig för nära? Har jag gjort något som inte är som det bör? Om du har ringaste gnista kvar af hängivenhet för mig så måste du svara.»

Lisa rödde munnen men ej ett ord hördes, rätt nu kastade hon sig framstupa mot bordet och grät — storgrät.

Pål sprang hastigt upp och fram till henne. Han var mild och vek nu och lade varligt och ömt som i forna dagar sin arm om hennes axlar.

Då ryggade hon undan som om armen bränt henne och skrek:

»Kom inte vid mig... Jag vill inte ha att göra med en som... som klappar andra...»

Pål strerade full af förvåning på henne.

»Klappar jag andra? Hvad i fridens namn kommer du med för dumheter?»

Lisas gråt hade stillat sig. Ögonen glödde af harm och hat. Kinderna voro eldröda.

»Vill du vänskas, så gå dit du brukar, till lillstugan, och låt mig vara i fred,» framstötte hon.

Nu förhöll det sig så, att lillstugan sedan hösten fört varit borthyrd till ett nygift par. Den unga hustrun var glad och lättlivad och Pål hade ofta, särskildt den sista tiden, gått dit för att prata bort en stund, då vantrefnaden i hemmet blef alltför outhärdlig.

Som en blixst slog nu vissheten om rätta förhållandet ned på honom. Lisa var svartsjuk, trodde att den unga hustrun bortaj i lillstugan trängt ut henne från den plats i mannens hjärta, som tillkom henne allena. Misstanken var alldeles orimlig, den gick utom alla gränser. Pål blef både ond och handfallen.

»Jag förstod väl att det var något,» mumlade han. »Men aldrig kunde jag då drömma att det var to-

»På säker grund byggas solida bus — en väl placerad annonsering förfelar icke målet».

Idun som är fämnt spridd öfver hela landet ställer gärna sin erfarenhet till Eder tjänst.

Annonsera i Idun!

Ingen sockerbrist

hade vi så när sagt, behöver den husmoder känna, som tagit del af Thora Holms och Märtha Hamiltons just utkomna bok »Konservering utan socker». Genom att följa de anvisningar som här givas erhåller husmodern ett så stort prima konserverförråd som hon kan önska. Till boken är fogat ett förslag till sockerransonens användning, utarbetat af Jenny Bergqvist-Hansson, och man förvänas öfver hur långt sockret räcker under hennes förfarna hand. Skaffa boken genast. Sjätte upplagan redan ute. Pris 75 öre i bokhandeln och pr post från Sv. Andelsförlaget, Stockholm.

Från Andelsförlaget har dessutom just utkommit. Konserveringsjournal, praktisk bokföring af våra inläggningar af Elise Adelsköld, pris 75 öre, och Handledning i konservering af Anna Pahlman, 3:e uppl., pris 50 öre.

Väggolin

Massmord på VÄGGLÖSS loppor och löss m. m.

»Enda fullt tillförlitliga medel mot all slags ohyra. Absolut öfverträffadt.» Så säga tusentals belättna köpare. Pröfva själf!

Pris pr flaska 1:25, 2 fl. franco. Aterförsäljare stor förtjänst.

Tillskrif Rem. Tekn. Fabriken BESSE, Virserum.

En synnerligen vackert belägen

Fastighet vid sjö i Siljansdalen

till salu billigt. Hufvudbyggnaden innehåller 14 rum o. kök, serveringsrum, praktiga garderober, tvänne verandar m. m. Uthusen bestå af tvättstuga och bagarstuga, vedbod, vagnslider, stall, ladugård, matbod, iskällare m. m. Stor tomt, köks-trädgårdsland och trädgård finnes 15 à 20 min. väg från station. Bekväma tågförbindelser. Fastigheten lämpar sig särskilt väl till pensionat, vilohem, skola el. dyl. Köpeanbud skola vara ingifna före den 20 aug. Vidare meddelar kronolänsman V. Lambert, Insjön. R. T. 17.

Bästa medel mot hudlöshet hos småbarn.

M. Zadig, Malmö. H. M. Konungens Hofleverantör

KAKTUS.

10 st. olika kr. 3.50. 25 st. olika kr. 8.50.

Alla med namn "Nattens Drottning"

(Cereus grfl.) pr st. kr. 2.-. Alltfraktf. fr.

Cedergren & Co, Raus.

BLOMSTERLÖKAR

direkt från Holland. Till odlingspris. Ill. katalog gratis. B. H. KRELAGE & SON, Haarlem, (Holland) Etabl. 1811.

Ferrin

Fås på apoteken. Bästa järnmedel, aptitgivande, styrkande, Föreskrifves af många läkare. Apoteket Lejonet, Malmö.

HINDÅS LOTTERIET

till förmån för idrottsanläggningarna på Hindås. 10,000 vinster!

Vinstvärde: 75,000 kronor.

Var 7:de lott vinner!

Huvudvinster:

1. Möbler till 3 rum och kök. Matsalsmöbel i mörk bonad ek med inläggningar. Herrumsmöbel i antikhud och mahogny. Sängkammarmöbel i polerad björk. Köksuppsättning med kopparkärl Kr. 6,000
2. 30-kvms skärgårdskryssare. Konstruerad af ing. Carl Holmström Kr. 4,000
3. Flygel i mahogny (J. E. Malmström) Kr. 2,000
4. Motorcykel (Husqvarna) ... Kr. 1,700
5. Motorbåt m. utomb.-motor Kr. 1,200

Pris pr lott 2 kronor.

Dragning sker omedelbart sedan lotterna slussalts.

Lotter distribueras från HINDÅSLOTTERIETS BYRÅ, Drottninggatan 46, Göteborg.

Husqvarna

bepröfvade symaskiner utmärka sig alltid för lätt gång, hållbarhet och stor hastighet.

Svenskt fabrikat. Förmånliga afbetalningsvillkor.

Symaskiner

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast bestyrkta avskrifter när Ni svarar på annons om ledig plats.

BÄTTRE FLICKA med godt sätt o. försedd med goda rekommendationer. villig att utföra alla i ett hushåll förekommande göromål, får förmånlig anställning hos familj om 3 personer i Villasamhälle omedelbart intill Göteborg. Svar till »Sällskap och hjälp», till Nordiska Annonsbyrå, Göteborg.

TVENNE FULLT FRISKA, pålitliga och arbetsvana bildade flickor sökas snarast att sköta alla inomhus förekommande göromål, den ena hemma i matlagning och bakning den andra van vid barn och något kunskap i sömnad, ev. musik. Svar med betyg, löneanspråk och foto till Ingenjörfamilj Västerås, Iduns exp. TILL HALLAND får anspråkslös ordentlig flicka, något kunnig i matlagning och bakning god plats i vänlig familj. Familjemedlem. Fru Anna Malmström Åtran.

EXAMINERAD barnsköterska med trelligt och behagligt sätt erhåller första Oktober plats i Skåne-stad, att sköta ett nyfött barn. Jungfru finnes. Svar med foto., referenser och löneanspråk under signatur »Första barnet», Iduns exp.

HUSHALLERSKA, helst medelålders önskas till början af sept. till finare köpmanshem. Böre ga full kompetens att på egen hand sköta matlagningen och erforderlig bakning samt vara villig att diska och att hålla kök och matsal i ordning. Svar med betyg och löneanspråk samt foto. till »Atta personers hushåll». Iduns exp. f. v. b.

LÄRARINNA, kompetent att läsa 6:te kl. kurs (repetition) med 2 flickor samt 2 kl. kurs med 1 gosse önskas. Musikalisk har föredrä. Svar med betyg, referenser och löneanspråk till Prästgården, Gullaskruf UNG FLICKA med häg för praktiskt arbete både »inne» och ute i köket, får mot liten lön, plats i i stad i mindre familj där ungdom finnes, och där husmodern är behjälplig. Svar till fru Hannerz, Opphem.

BÄTTRE FLICKA erhåller den 1 okt. god plats i mindre ämbetsmannafamilj i Stockholm, att utträta hyrdagliga göromål i hemmet. Kunighet i matlagning erforderlig. Svar till den 27 Aug. under adress: »Nästan familjemedlem», Centralpostkontoret Stockholm p. r.

GUVERNANT erhåller anställning fr. o. m. instundande hösttermin hos direktörsfamilj i norrländskt municipalsamhälle. Barnantal 3, eventuellt 4. Lön beroende af kvalifikation. Svar med betygskviffrer emotes under adress: Guvernantsplats, Nyland, p. r.

ELLEVER i Gobelinväfnad emottagas hos Ameli Fjæstad Arvika, Rackstad.

HUSHALLERSKA till landegendom erhåller plats nu eller 1 November på egendom i Västergötland, om betyg och löneanspråk insändas. Endast fullt kompetent person göre sig besvär. Svar till »Herrgård 1917». Iduns exp. f. v. b.

BILDAD, barnkär flicka, enkel och ordningsfull erhåller genast plats som barnsköterska i familj med 5 barn i ålder 13-1½ år. Svar med lönepret. foto. o. ålder till »Barnkär - Familjemedlem», Iduns exp. f. v. b.

TILL LITET vegetariskt hushåll på landtård sökes en bättre flicka eller ensamjungfru genast eller 1 okt. Svar till Fru D. Wærn, Grimmerud, Billingsfors.

BILDAD FLICKA, frisk och stark, som önskar lära hushåll och vill uträta alla i ett hem förekommande göromål, får plats i värmländsk prästgård (kyrkoherdeboställe) med två personer. Goda ref. kunna gifvas och fordras. Svar till K. Öme. **STADGAD HUSHALLERSKA** önskas i enkel äldre prästfamilj (5 pers.) på Gottland. Svar med foto., betyg samt löneanspråk till J. Odin, Gotl. Heselby.

HUSFÖRESTÄNDARINNA får plats 1 okt. hos ensam herre. Svar med foto. betygskviffrer och referenser till »A» under adr. S Gumælii Annonsbyrå Stockholm f. v. b.

Söker Ni plats

på något af den kvinnliga verksamhetens olika områden?

Kom då ihåg

att ett bepröfvadt och af tusentals kvinnliga platssökande med bästa resultat användt förfaringsätt är att sätta in en liten annons i IDUN. En platsannons — 10 mm. stor — kostar endast 2 kr. 50 öre. Beloppet insändes i postanvisning, hvarvid texten lämpligen skrivnes å postanvisningsblanketten.

FOR EN FLICKA som är villig deltaga i alla inom ett hus förefallande göromål och helst genomgått barnavård eller är intresserad för barn plats ledig i sept. Jungfru finnes. Svar med betyg om dylikt finnes, foto. och lönepret. under adr.: Fru Eliasson, Märkaryd.

ANSPRÅKSLÖS FLICKA, som är villig att mot fritt vivre biträda vid förefallande göromål inom hemmet och vården af två små barn, erhåller plats i officersfamilj genast. Svar till »Familjemedlem» Jönköping p. r.

Guvernant,

som utom kunskap att undervisa jämväl äger vana tala engelska och därjämte kan meddela undervisning i pianospelning erhåller plats. Svar med betygskviffrer och helst afven fotografi samt uppgift om lönepretentioner och referenser sändes till »Disponentfamilj 1917» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stöhm, f. v. b.

Dugliga barnsköterskor

erhålla arbete genom Svenska Sjuksköterskebyrå, Kungsgatan 21, Göteborg.

Damfrisörska,

kompetent, får god plats i 1:sta klassens affär i Göteborg. Svar torde sändas till fru Augusta Larsson, S:t Paulsgatan 36, Stockholm.

Husföreständerska.

En god husföreständerska passande för ett prästhem sökes. 3 barn i fam.; husmodern vissa dagar bunden af läkarepraktik; familjemedlem. Personliga rekommendationer och referenser, men ej betyg nödiga. Svar med löneanspråk sändes till Doktor Maria Ingelman-Sundberg, Arnsbergs prästgård, Borlänge.

Barnfröken,

erfaren, duglig och sykkung erhåller familjemedlemsplats 1 sept. Svar till »Fruens sällskap o. hjälp», Långe drag p. r.

Å Gefle fattigvårdsanstalts spädbarnsavdelning

blir den 1 instundande oktober plats ledig för i spädbarnsvård utbildad sköterska.

Löneformåner: 400 kr. pr år och allt fritt. Till fattigvårdsstyrelsen ställda ansökningar, åtföljda af frejd- och läkarbetyg samt betygskviffrer, böra till styrelsen lämnas senast 25 innevarande augusti.

Fattigvårdsstyrelsen.

Lärrarinna,

undervisningsvan och hushållsvan, sökes att med biträde af jungfru sköta skolhushåll i Nyköping. Svar till löjtnant C. A. Odelberg, Berga Tuna pr Enstaberga.

Kartriterskor.

Plats för några med göromål på landtmäterikontor väl förfarna skriv- och ritbiträden finnes att genast tillträda å länsländtmäterikontoret Falun. Ansökningar åtföljda af betyg om kunskaper, föregående verksamhet, ålder och frejd insändas till Länsländtmäterikontoret, Falun.

Lärrarinna,

anspråkslös önskas till enkelt hem i Norrland 8 fl. 8-10 år. Musikalisk har föredrä. Svar med lönepretentioner till »Landtbrukares Anundgård».

PLATSSÖKANDE

BILDAD äldre flicka söker plats som husmoder eller sällskap, kunnig och van. Svar till »L. L.» Iduns exp. f. v. b.

FLICKA med vana i sjukvård och sömnad önskar plats i höst. Svar till »22 år» Kristdala p. r.

18-ÅRIG skånsk flicka från godt och bildat hem, önskar plats till den 1-15 sept. i mindre familj, att se till barn och vara frun behjälplig. Anses som familjemedlem. Någon lön fordras. Svar till »Skånsk flicka» Höganäs p. r.

KINDERGARTENLÄRARINNA önskar till hösten plats i familj, barnhem eller liknande anstalt. Svar till »20 år», Iduns exp. f. v. b.

19-ÅRS flicka med realskoleexamen önskar plats som sällskap åt barn och att vara behjälplig med läxläsning. Svar till »Goda rek.» Iduns exp. f. v. b.

HUSFÖRESTÄNDARINNA. Tjänstemannaenkefru önskar plats som husföreständerska hos ensam herre gärna folkskollärare eller någon annan tjänsteman. Har ej stora fordringar på lön då jag ej direkt är beroende därav. Är 35 år gammal och har ett fördelaktigt utseende. Tacksamt för svar märkt »familjemedlem». Sölvesborg p. r.

Kvinnlig arbetskraft

inom såväl hemmens som andra kvinnliga arbetsområden kan Ni med bästa resultat

erhålla genom att sätta in en annons i IDUN, specialorganet för kvinnliga platsannonser af alla slag.

En annonsplats — 10 mm. stor — kostar endast 2 kr. 50 öre. För större annonser beräknas ett pris af 25 öre pr mm. därutöver.

VÄRDINNEPLATS önskar bildad, medelålders något musikalsk dam. Vackra rek. fr. 4-6 åriga platser å gods och bruk. Är frisk, huslig, sparsam, med godt jämnt humör. Svar till »Ordningsålskande» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

TVA FLICKOR af goda familjer, kunniga i husliga sysslor, önska platser helst som familjemedlemmar, för att utföra inomhus förefallande göromål. Omkring 15 sept. Svar till »Familjemedlemmar», Iduns exp.

LÄRARINNEPLATS SÖKES af ung flicka, som genomgått 8-klassigt läroverk med normalskolekompetens, och kindergartenseminarium. Två års undervisningsvana. Små löneanspråk. Svar till »Plikttrögen» Helsingborg p. r.

ANSPRÅKSLÖS, bildad flicka, 25 år, önskar plats hos äldre dam eller i familj. Van vid hushållsbestyr. 3-årig praktik såsom sjuksköterska (sinnessjukvård). Svar till »R» 1-15 sent. Västerвик p. r.

HURTIG skanska, 19 år med lust för husligt arbete, önskar komma i hem (helst skåne) där hon under husmoders ledning får deltaga i alla i ett hem förekommande göromål. Familjemedlem, fritt vivre och om möjligt någon lön. Svar emotes tacksamt till »Arbetslust», Iduns exp. f. v. b.

UNG FLICKA från bättre hem, frisk och stark önskar plats omkring den 15 sept. i familj helst där barn finnes. Är villig deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål. Svar till »Barnkär» Hindås p. r.

18-ÅRIG landtbrukardotter önskar mot fritt vivre plats i godt, vänligt hem, helst i Norrland eller mellersta Sverige, för att lära alla inom ett ordnat hem förekommande sysslor. Familjemedlem. Svar emotes tacksamt före 10 sept. till »E. Oktober» Täfraboda p. r.

21-ÅRIG flicka önskar plats i godt hem att biträda husmodern med förekommande göromål under sept. och okt. mot fritt vivre. Svar till »Karin» Norberg p. r.

30-ÅRIG flicka, frisk och hurtig, önskar mot fritt vivre anställning i familj från början af okt. som sällskap och nytta. Är ej mycket kunnig i husligt arbete men villig. Svar tacksamt till »God kamrat», Iduns exp.

PLATS ÖNSKAS den 1 nov. i ett godt hem af en 20 års flicka, att deltaga i hushåll, servering o. dyl. Har gått i Slöjd- och Hushållsskola. Svar märkt »B.» Arkelstorp p. r.

24-årig flicka

önskar plats i liten familj att tillsammans med husmodern sköta om ett hem, hjälp till grofsysslor önskas. Svar till »Familjemedlem», S Gumælii Annonsbyrå, Göteborg.

Ung, bildad flicka

från mycket godt hem önskar 15 sept. i Stöhm komma i familj eller till ensam dam, som hjälp och sällskap. Svar inom 8 dagar till »Verkligt godt och fint hem», Dagens Nyheter, Stureplan.

19-årig,

enkel, elementarbildad flicka önskar plats i godt hem som husmoders hjälp och sällskap. Har genomgått hushållsskola och är kunnig i handarbeten, något väfnad och limesöm. Någon lön önskas. Familjemedlem. Svar till »E. M. 1 okt.», Iduns exp.

Guvernant.

Ung, musikalsk flicka från godt hem, som genomgått högre Elementarläroverk, önskar till hösten plats i bildad familj. Fina betyg och rek. Svar till »Liten lön» Ostg. Corresp. kontor, Linköping.

Värdinnor,

Sjuksköterskor, Gymnaster. Bildade flickor finnas. Palmquist C:o 17 Malmkillnadsgratan, Stockholm.

Kvinnlig Gymnastikdirektör

önskar att i och för utförfvande af sjukgymnastik och massage erhålla plats å lasarett eller i privatvhus. Svar till »Massage» Svenljunga p. r.

Guvernant,

önskas till hösten för två, ev. fyra barn i prästgård i Södermanland. Två läxlag, resp. 1 kl. och 1:sta förb. Sökande bör vara uppfostrad i enkelt bildadt hem och van vid landtförh. Svar jämte betyg och lönepret. till Fru Lola Adolfsson, Vidöknä.

Våra små "slitvargar"

behöfva nya kläder.

PRENUMERERA NU GENAST PÅ "BARNGARDEROBEN"

Illustrerad månadstidning för barnkläders förfärdigande. Dubbelsidig mönsterbilaga gratis till hvarje nummer.

Prenumeration verkställs å närmaste postanstalt eller bokhandel. Priset är: för ½ år Kr. 1:60, kvartal 90 öre.

Iduns Expedition, Stockholm.

Elementarbildad flicka,

fullt kunnig i matlagning, bakning och konservering, söker aflönad plats i större hem, där jungfru finnes. Fina betyg och referenser. Svar till »23 år» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b. före den 20 augusti.

Allm. Svenska Sjuksköterskefören. Sjuksköterskehem,

Katarinavägen 9 B. 5 tr. (vid Katarinahissen). Rikstel. 9427. Allm. Tel. 318 97. Utsänder exam. sjuksköterskor till all slags privatvård och fasta platser. Endast väl meriterade sköterskor antagas i föreningen.

Guvernant.

19-års flicka som genomgått 8-klassigt högre Elementarläroverk önskar plats till hösten i bättre familj. Fina betyg och rekommendationer finnes. Svar emotes till »Stina» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

INACKORDERINGAR

ETT GODT HEM, helst prästgård sökes till 15 årig flicka som vill vara till nytta och hjälp. Samtidigt konfirmation önsklig. Betalar 25 kr 1 månaden. Svar till »15 september» Iduns exp. f. v. b.

INACKORDERING. I naturskönt belägen sömrländsk prästgård erhåller en eller två gossar god inackordering och undervisning tillsammans med egen gosse i 1 kl:s ämnen. Svar till Prästgården, Vidöknä.

TVA GOSSAR om 10 å 11 år mottagas i sömrländsk prästgård för att tillsammans med egen son läsa kursen till 3 klassen i allm. läroverk. Svar till kyrkoherde Th. Edström Björkvik.

Inackordering

erhålles i godt hem å Norrmalm för ung flicka att dela rum. Moderat pris. Svar till »Nära flickskolorna» Centralpostkontoret Bex 234, Stockholm.

DIVERSE.

ADOPTION. Finns någon fin och god barnlös familj som vill adoptera ett barn, som väntas i september. Svar tacksamt till »Ensam» denna tidnings kontor.

ÖUMBÄRLIG

I ALLA HEM!

IDUNS KOKBOK

6:TE UPPLAGAN UTKOMMEN PRIS KR. 6:—

Babylådan
Inneh. fullständig utstyrelsr för späda barn, välstyrd och af bästa kvalitet, pris 10 och 15 kr. pr låda beroende på monterig. Sändes mot efterkr.
A. C. Cronquist & Sor,
Rikstel. 615. MALMÖ

Ny sång till piano:
Moderlängtan
af N. O. Sjödin
Pris 60 öre + porto.
Sändes mot postförskott från
Sjödens Musikförlag, Fagerviksverken.

Professor PATRIK HAGLUNDS
Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik.
R. T. 7025. Stureg. 62, Stockholm S. T. 6301.
För behandling af stödj- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionssrubningar.

Doktor Heuman
Kungsporspl. 2, Göteborg.
Tel. 45 46.
- Elektrisk behandling -
(för nervsjukdomar och reumatiska åkommor).

Doktor J. Arvedsons kurs
i Sjukgymnastik, Massage
och Pedagogisk Gymnastik
medför enl. kungl. maj:ts medgifvande samma komp. o. rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet.

Kursen 2-årig börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran gen. Dr J. Arvedson: adr. Odeng. 1 Stockholm.
Gymnastikdirektörsexamen
afsläges efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs börjar den 14 sept.
Prosp. gen. **Kapten J. Thulin, LUND**

Med. Dr. E. Kleens
ettårig kurs i massage och sjukgymnastik för Damer och Herrar börjar den 1 oktober kl. 10 f. m. Mästersamuelsgatan 37, 2 tr. Obs! Prospekt begäras och anmälningar mottagas städes under adr. Engelbrektsgränd 43 B. Stockholm.

Vid Professor Unmans Institut
börjar d. 20 sept. ny (ett-årig) kurs i Massage och Sjukgymnastik
Begär prospekt.
Brunkebergsgatan 9, Stockholm.

Talrika anmälningar
om lediga platser för stenografer o. maskinskrifvare ingår dagligen. Våra samtliga utexaminerade elever ha erh. engagemang, hvarför nya kurser anordnas den 1 och 15 varje mån. Kurserna medföra fullständig utbildning.

Stenografbyrån,
(Sveriges Centralinstitut för stenografi och maskinskrifning).

St. 2787. Regeringsgatan 31. Stockholm.
Obs! På grund af de nuvarande svåra bostadsförhållandena har institutet ordnat frågan om pensionsrum för elever i samband med utvidgning och förflyttning af lokalerna den 1 oktober.

Hår- vatten för ernående af mjuk och kraftig hårväxt (världsfabrikat).
Pris kr. 4,90 och 5,50 + porto. Försändes diskret.
Franska Parfymmagasinet, Hofleverantör, Drottningg. 21. Sthlm.

Gynna Iduns
Annonsörer!

Det spelar en stor roll att uppträda med vackra och blanka naglar

LYX
NAGELPULVER
GIVER UTAN BESVÄR, EN HÄRLIG GLANS ÅT NAGLARNA.

WALLMA
TEXTILSKOLA

Norrländsgatan 16, Stockholm.
Allm. tel. 9815.
Undervisning i konstbroderi, knyppning, kläd- och linnesöm samt barnkläder från 5 okt. 1917.
Prospekt på begäran.
ELSA WALLMARK,
Lärlarinna i S:ta Birgittaskolan 1911-1917.
Adr. till 1 okt.: Haga, Sthlm 3. Allm. tel. 4415. Riks. 11520.

Vid Aringsbergs helpension för flickor

börjar höstterminen den 1 sept. Undervisning meddelas i alla skolämnen enligt läroverkens kurser t. o. m. 7:de klassen samt i musik. Härligaste läge vid skog och sjö 1 1/2 km. från Alfvesta järnvägsstation. Prospekt sändes på begäran.
Aringsberg Alfvesta i juli 1917.
Elsa Kjellander.

Efkullens Husmodersskola,

Jemshögsby, börjar höstkursen 20 sept. Undervisning i finare och enklare matlagning, bakning, syltning, konservering, jämte väfnader, linne- och konstöms, knyppning m. m. Prospekt mot dubbelt porto. Selma Gustafson, föreståndarinna, adr. till 5 sept. Smedby.

Lektioner i Linnesömnad,

även blusar, underkjolar, skjortor, barnkläder.
Kurserna börja åter 10 sept. varefter elever dagligen mottagas.
Prospekt på begäran.
Karin Egnér.

R. T. 3530. **Sibyllegatan 36, Stockholm.** A. T. 210 04.
Före 10 september är adressen **Asarum, Blekinge.** Riks Karlshamn 300.

E. Hults Kvinnliga Utbildningsskola och Flickpension i Djuvholm

börjar höstkursen den 15:de sept. på 3 månader, samt en konserveringskurs på 14 dagar 1:sta och 15:de sept., hvartill anmälningar nu emottages. I husmoderskursen ingår Matlagning, Kläd- och Linnesömnad, Handarbeten, Konstslöjd: Målning, Sång, Musik och Språk. Föreläsning i Konst- och litteraturhistoria jämte besök i Stockholms museer under sakkunnig ledning. Begär prospekt hvari äfven hänvisning till referenser finnas intagna. Adr.: **E. Hults Kvinnliga Utbildningsskola, DJURSHOLM.** Riks och Allm. Tel. endast Villa Hult.

Örebro Kindergartenseminarium,
Rikstelefon 1920.

Kurser för utbildandet af Kindergartenledarinnor samt uppfostrarinnor i hem, barnhem, barnkrubbor m. m. Goda platser anskaffas. Höstterminen börjar 15 September. Prospekt och upplysningar genom föreståndarinnan
Fröken Maria Kjellmark.

JOHANNA BRUNSSONS PRAKTISKA KONSTVÄVNADSSKOLA.

Allm. tel. 437. **KUNGSG. 70, STOCKHOLM.** Riks Norrm. 363.
Den praktiska vävkursen omfattande: *Enklare väfnader och Konstväfnader* börjar d. 1 sept. äfvenså kurser i skånsk *Knyppning, Hälsöm och Fransslätning.* Den teoretiska vävkursen omfattande: *Bindningslära, Mönstervanalys, Garnberäkning och Vävedskapslära* börjar den 15 september. Prospekt.

Husmoderskursen vid Ateneum för flickor.

R. T. 3690. A. T. 203 02.
Kursen varar en termin. Afgift 150 kronor.
Endast 10 elever mottagas.
Mottagningar i skolans lokal Sveavägen 48, fr. o. m. den 15 augusti kl. 2-3 e. m.

Privata Högre Lärarinneseminarium i STOCKHOLM
Riddaregatan 23.

Omfattar en lägre, tvåårig kurs, från hvilken afgangsexamen medför lägre kompetens, samt en därpå byggd högre kurs, afdeln. III, hvars genomgående medför högre kompetens.
Fördringar för inträde i afd. I. fullständigt afgangsbetyg från 6-klassig flickskola samt pröfning i föreskrifna ämnen.
Inträdespröfning till afd. I, eventuellt till afd. II, i hvilken några lediga platser finnas, tager sin början den 30 aug. Extra elever kunna mottagas i ett eller flera ämnen, (exempelvis språk, matematik, litteratur- och konshistoria.)
Ansökningar, åtföljda af betygsskrifter, frejde- och läkarebetyg, insändas under adress Riddaregatan 23 före den 27 aug. till läroverkets föreståndarinna, fröken **Sofi Anderson,** som äfven meddelar upplysningar. **Styrelsen.**

HEM-HUSHÅLLSSKOLAN.

Undervisning meddelas af från fackskolan utexam. skolkökslärlarinna i enklare och finare matlagning, bakning, syltning o. konservering, konfektkokning, dukning och servering, uppköp af matvaror, enkel hushållsbokföring o. födoämneslära samt rengöring, tvätt och strykning, vården af linne o. sängkläder m. m. I husmoderskursen ingår fullst. undervisning i kläd- och linnesömnad för hand och på maskin, tillklipping, lagning, märkning etc. samt moderna handarbeten äfvensom **Samaritkurs.** — — — Som skolan aser att ej blott meddela eleverna praktisk o. grundlig undervisning i en husmoders arbete och plikter utan äfven samtidigt kunna bereda de unga flickorna den tillsyn och trefnad, som endast ett hem kan gifva, *bo alla elever inom skolan* och endast ett begränsadt antal (6 å 8 st.) mottagas. Ref.: Myntdirektör K. A. Wallroth m. fru; Professorn vid Tekn. Högsk. Valfrid Petersson m. fru. Höstterminen börjar 15 sept. 1917. Förfrågningar besvaras omgående af skolans föreståndarinna
Fru Emma Kjellström, Storgatan 32, Stockholm.
ALLM. TEL. 242 08.
Obs! Till 1 sept. är fru Kjellströms adress Mörbysund, Stocksund, Rikstel. Stocksund 261.

STA BIRGITTASKOLAN

GRUNDAD 1910
19-21 REGERINGSGATAN 19-21
STOCKHOLM
*
RIKSTELEFON 141 08 ALLM. TELEFON 51 90

Ipre. varumärke

Birgitta-Skolan

Beridarebansgatan 17,
Kurser i klädsömnad, barnkläder, linnesömnad, konstbroderi, knyppning, konstväfnad m. m. Betyg efter genomgången fullständig kurs. Ny termin 1 sept., hvartill anmälningar mottagas under Aug. månad skriftligen eller i skolans lokaler. 2 frielevplatser.
Riks 180 63. Allm. 41 48.
Elisabeth M. Glantzberg.

Elisabeth Östmans Husmoderskurs.

Grundad år 1902.
Kursen för unga, bildade flickor, som omfattar 3 1/2 mån., börjar lördagen den 1 September kl. 12 midd.
Prospekt och närmare upplysningar på begäran.
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND,
Stockholm, Klarabergsgatan 40, 5 tr., hiss.
Rikstelefon 20 35. Stockholmstelefon 93 02.

Göteborgs nya Husmodersskola
Södra Allégatan 2 A - Rikst. 106 24
Husmoderskurs på 1 termin för unga bildade flickor börjar d. 7 sept. 1917
Prospekt och upplysningar på begäran. **Elvira Friberg, Hildegard Friberg.**

Elsa Philips Husmodersskola,
Stockholm, Karlavägen 25 (f. d. 1 A),

börjar sin 19:de termin för bildade unga flickor den 15 sept. 1917. Undervisning i enklare och finare matlagning, bakning, konservering och inläggning af bär, frukt, grönsaker, fisk och kött; vegetarisk matlagning, sjukmatlagning, uppköp, födoämneslära, hushålls ekonomi m. m. **Olika kurser.** Examinerade lärarinnor. Förbereder inträde till lärarinnekurser i **huslig ekonomi.** Adress till 29 Aug. Nyåker. Leksboda, sedan Stockholm. Prospekt, ref. och närmare upplysn. på begäran.
ELSA PHILIP, Stockholm

Nya Elementarskolan för flickor, Stockholm

Riks 117 55 (Ahlströmska skolan) Allm. t. Östern. 692.
29 Kommendörsgatan, invid Cirkusplan.
Kindergarten, Småskola (även gossar), 8-klassig elementarskola, Gymnasium (alla linjer) Mottagning efter 20 aug. 11-1. Höstterm. börjar 4 sept. kl. 11 f. m.
Anna Ahlström, fil. dr. Ellen Terserus.

Hem- & husmodersskola,
Kommendörsgatan 28, Stockholm,

börjar den 8 sept. för ett fåtal (6) bildade unga flickor, som mottagas i helinackordering. Undervisning meddelas i enklare och finare matlagning, bakning, all slags konservering, sjukmatlagning, uppköp, födoämneslära, hushålls ekonomi, servering, rengöring m. m. Dessutom ingår en kurs i barnavård, linnesömnad, spånad samt hälsölära.
De bästa referenser. Förfrågningar besvaras.
Maria Bovin
ex. lärarinna i huslig ekonomi.

Nobynäs Hushållsskola

Kurser fr. d. 15 aug. t. d. 15 dec. 1917 och fr. d. 15 jan. t. d. 1 juni 1918.
Bildade flickor mottagas å **Nobynäs Herrgård,** härligt läge å småländska höglandet. 7 minuters gångväg från Sjärnebergs hållplats, linjen Stockholm-Malmö. Grundlig undervisning i hushåll och slöjd meddelas af **skickliga, examinerade lärarinnor.** Godt hem. Förfrågningar och anmälningar ställas till föreståndarinnan, fru **E. von Kothen, Nobynäs, Frinnaryd.** Rikstelefon 5.

Örebro Husmodersskola

börjar sin 23 kurs den 21 aug. Undervisning meddelas i allt som hör till hush. äfven sömnad och konservering. Godt hem, billig afgift.
Skolan har tillerkänts **Guldmedalj och Hederspris.** Prospekt genom **Fru Alf. Rystedt.**

Crème Roxo
för aflägsnande af bruna fläckar på huden. Absolut oskadligt. Pris 3 kr. + porto. Försändes diskret.
EBBA BECKMANS
Hygieniska salong
A. T. 401 00 Grefveg. 3 R. T. 706 53
STOCKHOLM

Infallna kinder
göra äfven ett ungt ansikte gammalt, då däremot runda och fylliga kinder göra det ungdomligt och oemotståndligt. Defta kan hvar och en uppnå! Uppgif tydligt namn och adress till **Snabb Parismetode Iduns** exp. f. v. b. Diskr.

Skånska Handelsbanken.
Fonder 21,850,000 kronor.
Stockholmskontor: **Arsenalsgat. 9.**
Filialer: { **Södermalmstorg 8.**
 { **Sturegatan 32.**
Uthyr kassafack.
Emottager värdehandlingar i öppet eller slufet förvar.
Fondafdelning. Kassafack.